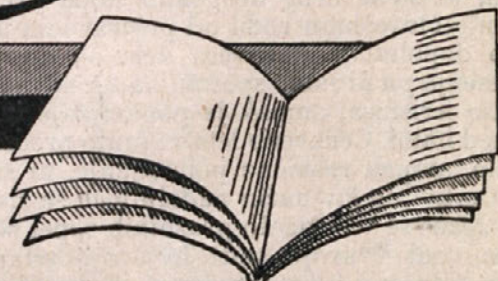

CVETJE

XLVIII.
LJUBLJANA

1931-XII
DECEMBER

P. KRIZOSTOM:

Kruha nam dajte!

Ubožci skozi zimo in mraz
kot megle hite.
Mrliški imajo obraz
in bolno jim šklepetajo zobje . . .

Sirote, kako boječe prosijo
in na vrata rahlo trkajo.

In vi ste vrata zaklenili,
da pokažete svoje nekrščansko srce.

Bojte se sodnjega dne,
bojte se sramote,
ko bo Elizabeta v gloriji
še vedno delila dobrote.
In na ognjenem konju Martin
kot kerubin bo govoril:
„vzemi polovico plašča — trpin!“ —
Pa tam Miklavž prihaja s trumo otrok
in teši njih grenki jok.
Oče Frančišek vodi za roko gobavca;
na spačen obraz poljub mu da.

Prišel bo Jezus — ž njim klic glasan:
„Bil sem lačen, nag in bolan —
pa ste me nasitili, oblekli, obiskali.
Vse ste storili meni,
kar ste siromakom dali!“

Tedaj vsem tistim stokrat gorje,
ki imajo do bratov trdo srce!

S prvo adventno nedeljo se začne cerkveno leto. V praznikih in svetih časih, ki slede drug drugemu, stopa pred nas velikansko delo odrešenja človeškega rodu od priprave na učlovečenje božjega Odrešenika do dopolnitve njegovega dela ob dnevu sodbe. To doživljanje dela odrešenja pa ni samo spomin na zgodovinski potek življenja in delovanja Jezusa Kristusa, ampak je ponavljanje in obnavljanje njegovega življenja med nami. Cerkveno leto ni samo predstavljanje tega, kar se je nekoč zgodilo, ampak resnično ponavljanje, ni samo podoba, ampak resnica, je v Cerkvi na živ način nadaljujoče se življenje Kristusovo v zveličanje ljudi. Jezus se v božičnih praznikih zopet rodi v naših dušah, o Veliki noči nas vodi v svojo smrt in svoje vstajenje, na praznik Vnebohoda gremo v duhu z njim v nebo, o binkošti nam zopet pošlje sv. Duha, v pobinkoštni dobi nas vabi, da se pripravljamo na njegov prihod ob koncu sveta. To je globoki pomen cerkvenega leta. Od našega sodelovanja zavisí, v koliko se bo ta pomen med nami ostvaril. V teku cerkvenega leta dopolnjuje Cerkev svete skrivnosti odrešenja z vsem bogastvom in vso mnogovrstnostjo milosti. Kolikor bolj bomo iskreno združeni s Cerkvijo preživljali cerkveno leto, toliko bolj bogato se bo nad nas razlival blagoslov odrešenja. Cerkveno leto vžiga dušo in srce človeka, da se zaveda svojega večnega namena. Vsako nedeljo in praznik nam iznova kliče: „Človek, spoznaj svoj večni cilj, hrepeni po tem, kar edino je potrebno in kar edino ti more dati pravi mir; ne veži svojega srca na svet in njegove dobrine, ampak na večne vrednote, ki jih daje Gospod življenja članom svojega kraljestva!“

Temeljna misel adventa je: Gospod prihaja. Pripravite se na njegov prihod. Bogoslužje nas opozarja na trojni prihod Jezusa Kristusa: na njegov prvi prihod v božični noči, na njegov drugi prihod ob koncu sveta, in med obema na njegov prihod v skrivnosti sv. maše.

Da bi se dobro pripravili na prvi prihod Gospodov in na njegov prihod v sv. obhajilu, nas sv. Cerkev že prvo adventno nedeljo spominja na sodbo, pripoveduje nam o trombi angelov, katere glas bo zbudil mrtve iz njihovega smrtnega spanja; polna resnobe nam govori o najbolj pretresljivem dogodku, vesoljstva, o koncu sveta, o prihodu večnega Sodnika, o strahu in trepetu narodov, ki čakajo in gledajo, kako prihaja v oblakih neba Sin človekov z veliko močjo soditi žive in mrtve. Na to pretresljivo resnico nas opozarja cerkveno leto že na svojem pragu in nas uči, da mine vse, kar je zemeljskega in posvetnega; spominja nas na to resnico, da bi oprostili svoje srce vsakega nagnenja do minljivih stvari, da bi napolnili svojo dušo s strahom božjim in koprnenjem po večnem zveličanju. Razumeli bomo, zakaj začne sv. Cerkev svoje leto s tako resnim, pretresljivim opominjevanjem; saj je naloga in namen cerkvenega leta, da nas vname za višje težnje in nas pripelje v večno in neminljivo kraljestvo božje, ki ga je Kristus Gospod ustanovil s svojim prvim prihodom na svet.

Vprav zaradi tega se moramo potruditi, da bomo vedno bolj „Kristusa oblekli“, da se bo tudi nad nami uresničilo, kar je sv. Pavel tako lepo o sebi dejal: „Ne živim več sam, ampak Kristus živi v meni“.

Naša naloga je, da se v božični dobi v Kristusu prenovimo, da se notranje iznova prerodimo. To bomo dosegli, če bomo adventni čas preživeli v spokornosti.

Advent je čas pokore. Na to nas opozarja vijolična barva mašne obleke, nastop spokornega pridigarja, sv. Janeza Krstnika, kvaterni tedni, ki je še posebej teden pokore. Za adventni čas si določimo eno ali drugo spokorno delo, n. pr. da prej vstanemo, se slednji dan udeležimo sv. maše, da se odpovemo tej ali oni sicer dovoljeni stvari, da obvladujemo svoje oči, svoj jezik itd. Predvsem opravimo dobro adventno spoved.

Adventni čas naj bo čas zbranosti. Bodimo kolikor mogoče samotni in tihi kakor zimska priroda, ki nas obdaja. Živimo v zbranosti duha, kakor je živela presv. Devica Marija v tednih pred Gospodovim rojstvom! V ranem jutru, ko še sijajo zvezde na nebu, hitimo v cerkev, da se udeležimo prelepih zornic! Molimo več v teh tednih pred božičem! Ne pozabimo na „Angel Gospodov“. V dolgih zimskih večerih obstajajmo kolikor mogoče doma! Kratkočasimo se v ljubkem družinskem krogu, postavljajmo jaslice, prepevajmo po stari navadi naših pradedov hrepenenja polne adventne pesmi, molimo vsak večer veseli del sv. rožnega venca, berimo življenje svetnikov, sv. pismo in druge, resne knjige!

Adventni čas naj bo čas hrepenenja po Zveličarju. Advent je čas hrepenenja, upanja. Tedni adventa nas opozarjajo na tisočletja pred Kristusom, ko je človeštvo v tesnobnem pričakovanju in vročem hrepenenju zdihovalo po Odrešeniku. „Rosite, nebesa, Pravičnega! Oblaki, dežujte ga!“ Tako je klicalo ljudstvo, kateremu je Bog dal obljube, v dolgih nočeh preizkušenj in trpljenja. Branje iz preroka Izaije, cerkvene molitve, evangeliji adventnih nedelj so izraz mogočnega, iskrenega hrepenenja po Kristusu. Naj tudi v naših dušah zaplamt koprenje po Jezusu v sv. Zakramentu! Obnovimo si želje po novem božjem življenju v nas! Ne ostanimo mrzli in otrpli kakor tam zunaj zmrznjena polja in zledenale vode, ampak živimo in zanetimo se za Kristusa! V svetem hrepenenju se ozirajmo proti nebu, da nam bo po trdem adventu tega življenja zasvetila večna luč in da nas bo ta luč večno razveseljevala.

V adventu obhajamo prelepi praznik brezmadežnega spočetja Device Marije, ki se tako lepo sklada z adventno mislijo. Kar je Bog v svojem neskončnem usmiljenju od vekomaj določil, kar je našim padlim prastaršem obljubil, kar so preroki skozi tisočletja vedno bolj natančno napovedovali in kar so narodi zemlje tako željno pričakovali, vse to se je začelo z brezmadežnim spočetjem Device Marije dopolnjevati. S tem dnem vam je bila zasajena kal, iz katere je vzklikl nov svet, iz katere se je razvilo novo človeštvo. Kakor zarja pred soncem, tako je Marija pred Jezusom stopila v svet. Preden je Sin božji začel delo drugega stvarjenja, je presveta Devica Marija v svoji neomadeževani svetosti oznanjevala nov dan, dan odrešenja. Praznik brezmadežnega spočetja Device Marije mora biti praznik vse naše mladine!

V nekaterih krajih imajo prelepo navado, ki naj bi se med nami še bolj razširila. V spomin na težko pot Marijino iz Nazareta v Betlehem nosijo pobožni vaščani v adventnem času Marijino podobo vsak večer slovesno v drugo hišo. Na primeren prostor postavijo Marijo med rože in lučke ter jo lepo počaste. Pojejo lepe pesmi, molijo sv. rožni venec in prosijo presveto Gospo naj varuje majhne domove in njihove prebivalce. Ko je Marija preromala vso vas se je približal Božič, čas svetonočnega veselja.

Božič je glavni praznik krščanske družine. Vse delo naj stremi za tem, da se ta dan slovesno proslavi. Zadnje dni pred božičem se postavijo jaslice. Naj ne bo nobene krščanske družine brez jaslic! Za

otroke ni lepšega in bolj plemenitega dela, kakor je postavljanje jasic. Na sveti večer moli vsaka dobra družina, kakor tudi na Silvestrov večer ter na večer pred praznikom sv. Treh Kraljev, vse tri dele sv. rožnega venca; po končani pobožnosti blagoslavlja vse tri svete večere hišni oče z blagoslovljeno vodo in kadilom vse hišne in gospodarske prostore.

Po končani večerji se zbere družina pred jasicami, da se dostojno pripravi na praznik rojstva Gospodovega. Božič! Jaslice! Betlehem! Božje Detel! Celó nebo blaženosti nam pričarajo te besede! — Ali pa tudi žalost? Domotožje? Domotožje po osrečujoči veri mladosti? Po blaženi nedolžnosti otroštva? Hrepenenje po času, ko smo znali moliti v očetovi hiši, ob materni roki? — Ubogi ljudje, ki ste se Bogu oddaljili! „Ako ne boste kakor otroci, ne boste šli v božje kraljestvo miru“.

V svetem, veselem razpoloženju naj se, če mogoče, vsa družina udeleži polnočnice in na Sveti dan še dveh sv. maš. Kako prekrasne so besede, ki jih moli mašnik v začetku sv. maše: „Dete nam je rojeno, Sin nam je dan, na njegovih ramah počiva gospodstvo in njegovo ime bo: Angel velikega sveta.“ In potem obstane, kakor da ga je veliki dogodek rojstva Kristusovega, učlovečenja Sina božjega tako prevzel, da pozivlja vesoljni svet k slavi in poveličavanju Boga z besedami psalmista: „Pojte Gospodu novo pesem, zakaj čudovite stvari je storil.“ Člani krščanskih družin zapojte Gospodu pesem slave, zahvalite se mu za učlovečenje. Pojte z mašnikom angelsko pesem „Slava Bogu na višavah“, pripognite svoja kolena, ko pridejo pri „Credo“ besede: „Et incarnatus est... In je bil učlovečen... In beseda je meso postala in med nami prebivala“. Ko zazvoni pri povzdigovanju zvonček, pokleknite in molite: „Bog prebiva med nami“. Pri sv. obhajilu, naj vsaj duhovno prejme Gospoda. In ko se vračate od sv. opravila na svoje domove, naj odmeva v vaši duši ves dan, vso božično dobo, vse življenje: „Slava Bogu na višavah! zakaj Beseda je meso postala in med nami prebivala!“

ANTON DE WAAL — P. EVSTAHIJ:

Sotêra!

Zgodovinska povest iz prvih časov krščanstva.

Med tem so bili nosači spet dvignili truplo, s svojim svetim bremenom so stopali navzdol po stopnicah, ki so vodile v cementske grobnice, kjer naj bi bila mučenica začasno položena k počitku. Sotêra si jo je bila dala izsekati iz skalnate hribine kot zbirališče vernikov za obhajanje službe božje za čase preganjanja; seveda je tej grobnici manjkalo še vsakega okrasja; ni bila še prevlečena in obložena z marmorjem, ni bila še okrašena in poživljena s slikarji, toda v stavbnem oziru je spadala med najlepše grobnice vsega pokopališča. Na precej velik prostor z navzkrižnim bokom se je naslonil drugi, ki je bil ožji in nižji ter imel nad vhodom napušč ali zidec, izklesan iz lehnjaka, zaključil ga je polukrog, podobno kakemu cerkvenemu koru. Tjakaj je bil oskrbnik po naročilu svoje gospodarice dal prenesti sarkofag,* ki naj bi zdaj sprejel truplo mile svetnice.

* Sarkofag; tako so imenovali posebne vrste apnenca, ki je imel to lastnost, da se je truplo v njem kmalu razkrojilo, zato so ga uporabljali za mrliske krste; sarkofag = dobesedno „mesojed“, „truplojed“; v stvarnem pomenu = kamenita krsta.

Ker je bil že večer, se je mogel danes izvršiti samo pogreb; običajno obhajanje svete daritve je bilo preloženo na kak naslednji dan.

Ko je Lucina z ostalimi prijateljicami vred položila mučenico v kamenito krsto, so vsi verniki še enkrat pristopili, da bi v zadnje slovo pritisnili poljub na njeno roko; zlasti so bili siromaki tisti, ki so roko dobrotne svetnice, katera je bila njih krušna in duševna mati, prosili z gorkimi solzami.

Kot poslednja sta se približala Sempronij in tribun.

„Sladka Sotëra,“ je govoril senator, „vem, da pred božjim prestolom moliš zame in za mojega sina. Bodi poslej, prosim te, zaščitnica in zavetnica naše hiše! Ako nisem bil vreden, da bi te v soprogi svojega sina ljubil kot svojo hčerko, te je pa zato dal Bog nama obema za duhovno mater.“

Sarkofag je ostal odprt, dokler niso v njegov pokrov kamnoseki vklesali napisa; Ambrozij si je izgovoril kot svojo sveto pravico, da je oskrbel napis.

Šesti dan po smrti junaške mučenice je bil njen rojstni dan; dne 10. februarija bi bila dosegla sedemnajst let. Na ta dan je bil dijakon Sevër določil obhajanje svete daritve na grobu mladostne svetnice.

Zaradi naglega sodnega postopanja je bil stari prokurator zvedel o smrti svoje gospodarice šele po usmrčitvi; v njegovi veliki bolečini je bilo zanj majhno olajšanje v tem, da je kamenito krsto in pa vse počivališče kar najbolj bogato okrasil s cvetličnimi venci in pa z mnogoštevilnimi svetilkami. V pobožnem tekmovanju mu je pri tem pomagalo ostalo služabništvo. Marsikatera solza hvaležne ljubezni je pri tem porosila cvetke, katere so grobnico spremenile takorekoč v dehteč vrt, v podobo in posnetek nebeškega raja. Zjutraj tistega dne sta se peljala senator in njegov sin spet venkaj h katakombam, da bi pokrila kamenito krsto z marmornato pločo.

Truplo je ležalo, kakor na večer pogreba, še nedotaknjeno od trohobe; celo rože okoli čela ljubke mučenice so bile še sveže, in prijetna vonjava je napolnjevala grobnico. Oče in sin sta sprejela sveto znamenje križa, s tem sta bila slovesno pridružena četi katehumenov, da bi se pripravljala na sveti krst; dijakon Sevër je bil pričel s svojim podukom v krščanskih resnicah; o bližnji veliki noči bi naj vstopila v sveto cerkev po kopeli prerojenja.

Zatorej sta smela že danes biti pričujoča pri prvem delu svete maše do konca evangelija, in Sevër jima je bil o tem delu službe božje dal potrebno podučenje in pojasnilo.

Polagoma so se zbrali verniki; po naročilu ujetega papeža Marcelina in kot njegov zastopnik naj bi opravil slovesno službo božjo mašnik z naslovom „od male obveze“.

Znova je zadonelo petje psalmov, veselo in zmagoslavno, kakor na dan pogreba; nato so sledila berila lista in evangelija, ki so jih še smeli katehumeni poslušati.

List je bil, kakor še dandanes pri mašah za mrtve, vzet iz pisma svetega Pavla Solunčanom (I. Pogl. 4.), v katerem se v tako ginljivih besedah izraža zaupanje in vera v bodoče vstajenje; evangelij pa je obsegal besede, ki je ž njimi Gospod Jezus obljubil najsvetejši altarski zakrament, pri sv. Janezu, v šestem poglavju; odlomek se končava s stavkom: „Kdor moje meso je in pije moje kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Zdaj pa so morali katehumeni zapustiti zbor vernikov, da bi v neki oddaljeni grobnici počakali na konec svetega opravila.

„Ali se je mogoče čuditi, da gredo mučenci tako pogumno v smrt,“ je govoril Ambrozij navdušeno svojemu očetu, „ako prevdariva apostolove besede, ki sva jih pravkar čula?!“

„Kakor so mi bile le-te besede jasne,“ je odvrnil senator, „tako temne so mi nasprotno besede prebranega evangelija.“

„Tudi jaz sem zastonj razmišljal o njih pomenu. Kako neki je mogoče jesti meso našega Gospoda Jezusa Kristusa? — In vendar je na ta pogoj navezано večno življenje in pa obujenje v popolno blaženost!“

Ako bi bila poznala zaklad, ki ga je Sotëra hranila v tisti skriti dvorani svojega dvorca v dragoceni omari, tedaj bi bila Ambrozij in njegov oče razumela besede Kristovega evangelija. — Toda kmalu jih bosta razumela, skoro bosta tudi sama uživala kot duhovno hrano Kristusovo meso in kri za večno življenje in za obuditev poslednji dan.

Po končani službi božji so kamenito krsto zaprli z marmorno pločo, Lucina pa je kot zadnji dar svoje ljubezni položila venec temnordečih rož na počivališče prijateljske mučenice.

Venci so ležali na sarkofagu svete Sotëre, ko je moral Dioklecijan izjaviti, da je *p r e m a g a n* od stanovitnosti spoznavavcev in mučencev.

Ze proti koncu leta 304. je skrivna odredba ustavila preganjanje kristjanov; dne 1. maja naslednjega leta pa je Dioklecijan odložil vladarsko krono, nad čemer se je začudila celokupna rimska veldržava.

Ambrozij in njegov oče, ki sta bila o veliki noči krščena, sta redko izpustila kak teden, ne da bi obiskala grob znane svetnice in napolnila svetiljko zraven s svežim oljem. Brž ko je popustilo preganjanje, je prišel senator na mestu, kjer je bila mučenica obglavljena, graditi kapelico, ki naj bi poslej bila zanj in za njegove kot družinski grobni spominik. Na prvo obletnico mučeništva je bila kapelica posvečena; naslednji rojstni dan naše svetnice so nato odprli njen grob, da bi dvignili truplo ter ga v novi marmorni krsti, na kateri so bili bogato izklesani svetopisemski prizori, položili k počitku v novi kapelici.

Poveličana.

Pol stoletja je preteklo, le ena človeška doba, — in vendar, kako se je Rim spremenil! Oltarji bogov so stali zapuščeni; lope poganskih templov so bile zanemarjene; poganski svečeniški kolegiji* različnih božanstev so bili večinoma izumrli, le nekaj starčkov je še preostalo. Mala četa zvestih, ki so se še oklepali starega verstva, je seveda — s sijajnim zunajim bliščem in z bogatimi darovi — še privabljala ljudstvo k vsakoletnim praznikom bogov, toda nihče ni več véroval v „ne-smrtnike“.

Rim in rimska veldržava sta postala krščanska.

V Vatikanu in ob ostijski* cesti sta se nad grobovi obeh apostolskih prvakov dvignili prelepi krščanski baziliki; v cesarski palači lateranski je stoloval naslednik fistih sijajno svetečih škofov, ki so ob mučeniški smrti s svojo lastno krvjo izvojevali zmago križa; vsako leto je znotraj v mestu, kakor tudi v okolici nad katakombami, pomnožilo cerkve in svetišča, in v groblje razpadajoči templi bogov so morali oddajati svoje stebersko okrasje za zgradbo krščanskih božjih hiš.

* Kolégij, lat. collegium — zbor, zadruga.

* Ostijska cesta je cesta, ki gre iz Rima v pristanišče Ostijo. Ostija ob izlivu Tibere v morje.

Bilo je 4. februarja leta 354, ob petdeseti obletnici mučeništva svete Sotêre. Nebo je bilo spet čisto in jasno kakor takrat, in prijazno je gledalo sonce na zimsko pokrajino in na grobne spominike, preraščene z bršljanom, ob apijski cesti, in pa na množice pobožnih romarjev, kateri so bodisi posamezno, bodisi v gručah romali tja h katakombam, da bi počastili počivališče mile mučenice in ž njo vred obhajali zmago križa nad njegovimi preganjavci. Zraven navadnih ljudi iz priprostega ljudstva jih nemalo vidimo iz višjih stanov v bogato obrobjenih oblačilih; odlične gospé so si priskrbele nosilnice in nosače, germanske sužnje v rdeči livréji.* Kmetje s sabinskega pogorja v svojih pisanih nošah najbolj kričečih barv, in pa božjepotniki iz daljnih daljav v tujih oblačilih, so se združili z Rimljani za današnjo božjo pot, da bi v mnogih jezikih, pa v eni ljubezni počastili mučenico.

V teh pisanih vrstah velikih in malih, odličnih in priprostih, Rimljanov in tujcev, je mala gruča, ki vzbuja in mika našo posebno pozornost. Starček, ki mu je najmanj osemdeset let, krevsá počasi dalje, podpira ga mlad mož, ki utegne biti njegov nečak. V gospé na starčevi desnici spoznamo — iz njene skromne, temne obleke in pa iz koprene, ki pokriva njeno glavó, — Bogu posvečeno devico iz enega mnogih ženskih samostanov, ki so kakor dragulji krasili krono rimske Cerkve. Četrti v mali skupini, najmlajši, deček štirinajstih let, je redovnici tako podoben, da ne moremo dvojiti: starček je stari oče svojih treh spremlevalcev.

Včeraj je prišel iz Milana v Rim, da bi z drugimi vred obhajal praznik svete Sotêre, in kljub svojim letom roma danes stari mož peš k njemu zelo češčenemu počivališču.

„Marcelina, moj ljubi otrok,“ govori starček redovnici, med tem ko se za nekaj trenutkov ustavi, „kakó te bo tvoja stara teta iz nebes blagoslovila, ko se danes ob njenem grobu prikažeš v svetem oblačilu! In kako me veseli, da mi je še dano, da te predstavim njej.“

„Leto za letom, kadar smo na njen praznik obiskali počivališče njeno,“ je odgovorila nuna, „sem v srcu slišala njen glas, zmerom glasneje; sprva me je glas ljubko vabil, potem pa mi očital, da tako dolgo odlašam. Rada bi bila že preje sledila njenemu klicu; toda po zgodnji smrti staršev sem morala biti mati bratu Ambroziju. Šele ko si je nadel deško tuniko,* sem bila prosta.“

Molcé je starček nadaljeval svojo pot, zatopljen v resnobne misli, s katerimi se je pečal njegov duh.

„Kako čudno,“ je rekel čez nekaj časa, dočim je spet obstal, da se spočije, „kako nenavadno, da ne morem priti na jasno glede bodočnosti tega-le poredneža! Saj je samo po sebi umevno, da si v državni službi poišče potek svojega življenja, kakor njegov oče. In vendar mi pravi neki notranji glas, da mu je Bog določil neko drugo pot.“

„Ambrozij naj se sedaj le pridno uči,“ je pripomnil stárejši brat Sátir, „da bo zmožen za vsako službeno opravilo, h kateremu koli ga utegne nebo poklicati.“

„Nič drugega nočem nego postati govornik,“ je vzkliknil dečko. „Kaj lepšega je, kakor na Glavnem trgu stati na tistem govorniškem odru, s katerega je nekoč Ciceron govoril rimskemu ljudstvu!“ —

* Livréja iz francoščine: livrée = službena obleka za strežnike, kočijaže itd.

* Túnika, latin. tunica = platneno oblačilo, spodnja obleka, prepasana srajca.

„Da, da,“ je starček govoril smehljaje se, „zato že zdaj stopiš večkrat na kak stol, da bi deklamiral* svojim tovarišem. Toda če bo iz stola postal kdoj govorniški oder, ali ... ali pridiznica...?!

Po teh besedah je stari oče spet korakal naprej.

Ambrozij je bil njegov ljubljeneč, njegov Benjamin. Nenavadne dečkove zmožnosti so opravičevale velike nade; po izročilu in stari navadi družine bi se lepa bodočnost dala uresničiti na poprišču državniskega delovanja. Na to je mislil, to si je želel tudi deček sam. In vendar je neka slutnja rekla starčku, da je njegovemu vnuku prisojena in določena druga življenjska pot. Marcelina je povzela pretrgano vprašanje starega očeta: ali govorniški oder ali pridiznica. Sijaju in posvetnim častem se je bila odrekla, zato se je z veseljem mudila v misli, da bi videla kdaj svojega brata kot mašnika pred oltarjem.

S prijaznim smehljajem je položila svojo roko dečku na pleča in rekla: „Vprašanje glede tvoje bodočnosti, ljubi Ambrozij, hočemo danes v skupni molitvi priporočiti dobrotni zaščitnici in patroni naše družine. Ona ti bo izprosila od Boga, kar je zate in za nas najboljše.“

Naši potniki so zdaj dospeli k nagrobnemu spominiku Kornelijcev, pri katerem je steza na desni strani apijske ceste vodila navzgor v vinograd in pa h kapeli svete Sotêre. Pot je bila danes nastlana s svežo zeleniko* in pa z lavorjevimi listi; pri kapelinem vhodišču so viseli zastorji aleksandrijskega tkanja; še veliko dragocenejše zavese s svetopisemskimi upodobitvami v vezenju so v notranjščini krasile stene ljubkega svetišča. Kamenita krsta svete mučenice pod oltarjem je bila okrašena z dišečimi cvetličnimi venci, in na okoli so gorele številne svetiljke.

Ko so se naši potniki približali kapeli, so ljudje s posebno postrežljivostjo naredili prostor; oči vseh so bile vprte predvsem na starčka; ženske so sklonile glavé skupaj, in tiho je zašepetal ta in oni na úho svojemu sosedu ter nekaj pripomnil: bila je beseda zajemanja in sočutja. Vsak pozna starega gospoda, in ves svet ga časti; toda ni samo visoka starost, in plemenitost njegovega rodu, in visoko mesto, ki ga je nekoč zavzemal v državi, — ne, je še neki prav poseben razlog, da se prav na današnji praznik in tukaj ob grobu mučenice Sotêre obračajo pogledi nanj.

Bravec je že davno uganil, kdo je starček. Pol stoletja je poteklo, odkar je Ambrozij na ta dan pokopal truplo svete Sotêre v katakombah. Njegovo življenje je bilo poslej prav tako delavno ter vplivno kakor odlično in častno, v vojni in v miru. Dolgo vrsto let je imel državno službo vrhovnega cesarskega namestnika v Galiji, in — ako so kristjani z radostnim ponosom spoštovali in častili visokega državnega uradnika kot zvestega in gorečega spoznavavca svoje vere, — mu je pa njegova poštenost in nesebičnost, kakor njegova v resnici očetovska skrb za svoje podložne pridobila tudi med pogani soglasno največje priznanje. Ko je dosegel svoje sedemdeseto leto, se je odpovedal vsem dostojanstvenim službam in častem, da bi se v Milanu v tihi samoti pripravljaj na smrt. Od tedaj je prišel vsako leto na praznik svete Sotêre v Rim; njegovi pobožnosti se ima zahvaliti kapelica za prelepo okrasje, dragocene prevleke z marmorjem, kakor tudi za bogastvo cerkvenih posod.

* Beseda „deklamirati“ je izposojenka iz latinščine (declamo“ in „declamito“ = z višjega mesta na glas govoriti; vaditi se v govoru; „govorniško“ govoriti).

* Zelenika je sloven. izraz namesto izposojenke „pušpan“ (iz nem. Buchsbaum).

oblačil in preprog; na njegovo odredbo celo po zimi ne manjka cvetličnega lepoticja skrbno gojenim nasadom okoli svetišča.

Pred davnimi leti je bil Ambrozij tukaj v kapeli pred kamenito krsto svete Sotêre dal pokopati svojega očeta, senatorja Avrelija Sempronija; ondi si je pripravil svoje počivališče; tjakaj so šli počivat njegov sin, njegova žena in njegova snaha, ki so umrli pred njim. Njegova soproga je bila Sotêrina sorodnica; tako so se svetemu razmerju duhovnega sorodstva pridružile še krvne vezi, da so mogli častiti mladostno mučenko kot zaščitnico robine, — njo, katere častitljiva smrt v izpričevanje sv. vere je s sijajem prekosila slavo vseh prednikov.

Marcelina je bila v velikonočnem prazniku preteklega leta sprejela iz rok papeža Liberija redovno kopreno ali pajčolan v baziliki apostolov prvakov; danes je prišla prvič v obleki Bogu posvečenih devic h grobu deviške mučenice, katere glas jo je že od njene otroške mladosti klical iz sveta v hišo miru. Če ima zato današnji praznik svete Sotêre višje posvečenje za Marcelino, se pa na drugi strani vidi na starčku, da je tudi njega prevzelo neko nenavadno notranje ganotje, ko se je bližal svetemu kraju.

Pri kapelinem vhodišču je starčka in njegove spremljevalce sprejel cerkvenik ter jih povedel na častni sedež, ki je bil zanje pripravljen in prihranjen; Ambrozija pa je gnalo srce, da bi klečal in molil neposredno ob sarkofagu poveljane mučenice. Globoko ginjen pritisne svoje ustnice na mrzli marmor, in besede, ki so od časa do časa tiho zadonele iz njegovih ust, pričajo o govoreči pobožnosti, s katero molil. Dolgo je že klečal tukaj, in bi bil še dalje molil, ako ne bi bil končno Sâtir v skrbeh za starčka, položil rokê na njegova pleča ter ga opomnil, da se je treba ločiti.

S solzami v očeh je šel Ambrozij za svojimi; toda na pragu se je še enkrat obrnil, da bi poslednjič pogledal na oltar za slovo.

„Moji otroci,“ je spregovoril nato z ginjenim glasom, „to je bilo zadnjikrat, da sem molil na grobu naše svetnice. Moje življenje se nagiba h koncu; kmalu bo prestrižena nitka. Poznate mojo zadnjo željo: ob njenih nogah želim biti pokopan pri vseh svojih dragih. Vem, da mi bo sladka Sotêra naklonila to milost. In ona bo tudi prišla, kadar bo bila moja zadnja ura, ter me bo povedla kvišku v večni mir srečnega raja...“

Od notranje ginjenosti starček ni mogel dalje govoriti; molče je šel za svojimi vnuki, da bi se povrnil v mesto.

Smrtna slutnja se je imela uresničiti prej, nego so njegovi pričakovali. Že v naslednji noči ga je zgrabila huda mrzlica, da se je bilo najhujšega bati. Rojstni dan naše svetnice je imel biti njegov smrtni dan. Ko je umiral, obdan od svojih vnukov, ki so jokali ob njegovi mrtvaški postelji, so se naenkrat njegove poteze kakor ožarjene spremenile in ubrale v blažen smehlaj. Dolgo časa zaprte oči so se odprle še enkrat: „Sotêra, moja gospodarica!“ je rahlo zadonelo iz njegovih ust; še poslednji vzdih, in duša je odšla na drugi svet v deželo miru. —

Spet je poteklo pet in dvajset let, in zopet vidi praznik svete Sotêre, kako romajo pobožni k njenemu grobu od blizu in daleč. Na oltarju nad njeno kamenito krsto opravlja škof svete skrivnosti, postavna prikazen, ki v nenavadni meri vzbuja spoštovanje. Ko je bil dokončal sveto daritev, je pokleknil zraven nagrobnega kamena v kapelini veži; na nagrobniku beremo kratek napis:

Tukaj počiva Avrelij Ambrozij. Živel je osemdeset let. V miru.

Škof je bil prišel v družbi neke priletné častitljive gospé in nekega mladega moža; ž njima vred se je spet ločil od kapelice.

„Kdo je škof in katera sta njegova spremljevalca?“ je povprašal cerkvenika neki romar iz daljne dežele, ki se je bil udeležil svete službe.

„To je Ambrozij, véliki škof milanski,“ je odgovoril cerkvenik, „mlajši gospod pa je slavno znani govornik Avgústin, — ki ga je Ambrozij spreobrnil h krščanstvu —; priletna gospa pa je njegova mati Monika.“

K o n e c.

P. Alfonz Furlan — zlatomašnik.

V tihem zatišju novomeškega frančiškanskega samostana je praznoval dne 15. novembra t. l. naš priljubljeni in po svojih literarnih delih dobro znani gospod p. Alfonz Furlan v krogu svojih duhovnih sobratov 50 letnico mašništva. V petek 13. novembra je prav za prav minilo 50 let, odkar je stopil pred oltar Gospodov in daroval svojo prvo sv. mašo. Dne 15. novembra t. l. pa je častitljivi 75 letni starček zopet dvignil kelih proti nebu kot zlatomašnik. Rojen je bil dne 25. julija 1856 na Gočah šte. 29. v solnčni Vipavski dolini. Tam je tudi obiskoval pet let ljudsko šolo. V Ljubljani je potem dokončal 6 razredov gimnazije, nakar je stopil v frančiškanski red, in sicer 12. sep-

tembra 1877, na Trsatu, kjer je napravil novicijat. V Gorici je nato dovršil še 7. in 8. razred gimnazije. I. in II. letnik bogoslovja je dovršil potem na Kostanjevici pri Gorici, III. in IV. letnik pa v centralnem semenišču v Gorici. V mašnika je bil posvečen dne 13. novembra 1881.

Polnih 15. let je kot magister vzgajal naraščaj slovenske frančiškanske provincije. V redu je zavzemal častne funkcije. Bil je v Pazinu

in potem pozneje na Brezjah na Gorenjskem gvardijan, dvakrat pa je bil definitor. V novomeškem samostanu pa zavzema mesto vikarja.

Plodovito je njegovo delo kot pisatelj in zgodovinar. Leta 1901. je izdal „Trinajst torkov v čast sv. Antonu“. Poslovenil je „Prava nevesta Kristusova“ delo sv. Alfonza Ligvorija (izdal in založil Avgust Šek v v Brežicah l. 1906.). Spisal je zgodovino frančiškanskega samostana in cerkve v Brežicah (natisnjeno v Cvetju 1905) dalje zgodovino frančiškanskega samostana in cerkve v Pazinu (natisnjeno v Pučkem Prijetelju v Pazinu l. 1913.) in zgodovino novomeškega samostana (natisnjena v Dolenjskih Novicah l. 1919.), razpravo o pisateljih frančiškansko hrvaško-kranjske pokrajine sv. Križa (Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor l. 1926.) in še mnogo drugih spisov. Za svoje tiho plodonosno delo je bil letos avgusta meseca odlikovan z redom sv. Save V. razreda. Na dan zlate maše je bil tudi imenovan za duhovnega svetnika.

Marsikatero zgodovinsko delo in drobtinico jo častitljivi starček zbral, izdal in rešil pogube. Kdor ga je kdaj obiskal v njegovi celici, ga je vedno našel pri mizi med starimi listinami, katere proučuje. Četudi ga ne vidimo mnogo na ulici, ga vendar poznamo vsi kot tihega delavca, pred vsem v spovednici, pa tudi kot marljivega zgodovinarja. Zato pa zlata maša g. p. Alfonza Furlana ni samo slovesnost jubilaranta samega, temveč vseh Novomeščanov. Vsi se veselimo s priljubljenim gospodom zlatomašnikom in vsi smo mu za njegova dela hvaležni ter želimo, da bi dočakal še biserni in železni jubilej. — Bog ga ohrani do skrajnih mej življenja!

P. GVIDO:

Ljubi tudi dušo svojega bližnjega.

Gorečnost dolžnost ljubezni do bližnjega

Premišluj danes gorečnost kot sveto dolžnost, ki izvira iz ljubezni do bližnjega. Ljubezen do bližnjega je velika in važna zapoved. Naš odrešenik jo je neposredno združil z zapovedjo ljubezni do Boga. „Druga je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“ (Mt 22, 39).

Imenuje jo svojo zapoved, novo zapoved. Vemo, da se bo Kristus kot naš Sodnik, oziral na sodnji dan, ko bo padla odločitev za vso večnost, na način, kako smo izvrševali dela telesnega usmiljenja.

Ob sebi umevno je, da je potreba in nujnost zapovedi ljubezni do bližnjega tisočkrat večja, če gre za dušo, ki je neumrjoča in ustvarjena po božji podobi, ako je ta zapoved tako nujna, ko gre za telo, ki bo razpadlo v prah in pepel.

Da boš vso težo te dolžnosti doumel, misli na nebo, na veselje, ki ga duša tam uživa... na v resnici Kraljevo družbo angelov in svetnikov, na gledanje presv. Device, na posest Boga, na blaženo večnost.

Misli tudi na pekel, na ogenj, ki gori in nikdar ne ugasne... na črva vesti, ki gloda in nikdar ne umrje... na hudobne duhove in pogubljenost... na grozne bolečine, ki nimajo konca.

Potem povej samemu sebi: S svojo gorečnostjo lahko preprečim, da bi se duša mojega bližnjega pogubila... Olajšam ji lahko pot, ki vodi k Bogu in v večno življenje. In če bi tega ne storil?... In če ostaneš brezbrizen za usodo svojega brata in svoje sestre v Kristusu?... Kje je

tvoja ljubezen do bližnjega? Ali bi mogel prepričati samega sebe, da poseduješ to veliko čednost krščanstva?

O moj Bog, obvaruj me te nesreče in vžgi v mojem srcu ogenj velike in vsestranske gorečnosti. Daj, da bom varoval duše večnega pogubljenja, daj, da bom dušam pomagal priti v nebo!

Gorečnost — dolžnost ljubezni do samega sebe.

Ljubezen do samega sebe zahteva, da izrabimo vsako sredstvo ter si pridobimo milost, o kateri vemo, da nam je potrebna. Naše prizadevanje mora biti v tem slučaju toliko večje, kolikor važnejša je ta milost. Katera milost je najbolj potrebna in važna? Brezdvomno milost zveličanja. Kaj ti koristi, ako si bil v življenju zdrav, bogat, zemeljsko srečen, če pa ne boš dosegel zveličanja v posmrtnem življenju? Kako resnična, globoka in vsega premisleka vredna je beseda božjega Odrešenika, ki je dejal: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi“. Kaj ti pomaga, če si se dolga leta vadal v pobožnosti in čednosti, a nisi ostal stanovit in do konca? „Zato se, bratje,“ pravi apostol Peter (2, 1, 10 ml.), „bolj in bolj potrudite, da z dobrimi deli utrdite svoj poklic in svojo izvolitev; če namreč to delate, se ne boste nikdar spotaknili. Zakaj tako vam bo dan sijajen vhod v kraljestvo našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.“

Ali hočeš spoznati tisto dobro delo, ki ti zagotovi tvoje zveličanje in večno plačilo pri Bogu? Bodi goreč za rešitev duš! Misli na besede naših svetih knjig, ki so jih napisali modri pod vodstvom in navdihovanjem sv. Duha. Bog govori svojemu preroku (Ec 3, 21): „Če boš pa ti pravičnega opominjal, da naj pravični ne greši, in on ne bo grešil; bo resnično živel, ker si ga opominjal, in ti si otel svojo dušo.“ Misli tudi na drugo besedo sv. pisma (Dan 12, 3): „Modri pa se bodo svetili, kakor nebesna svetloba; in kateri mnogo ljudi poučujejo v pravici, kakor zvezde na vse večne čase.“

Reševati duše, ali se ne pravi to, zadrževati jih, da ne greše, voditi jih na pot pravičnosti?

Še več! Ali ne bodo storile duše, ki si jih rešil, vse, kar je v njihovi moči, do bodo tudi tebi izprosile milost, za katero morajo biti tebi hvaležne? Ali ne bodo govorile Bogu, kar so Izraelci govorili Savlu v trenutku, ko je hotel Jonatana obsoditi v smrt: „Bo-li Jonatan umrl, ki je storil to veliko rešenje v Izraelu? To bi bilo krivično; kakor resnično Gospod živi, tudi las ne pade iz njegove glave na zemljo; zakaj z Bogom je danes delal“ (1 Kralj 14, 45).

Ljubezen do duš — dolžnost pravičnosti.

Ozri se na svojo preteklost... Obnovi svoje spomine Preglej svojo vest. Preiskuj, ali ni nobene duše, ki ne bo zaradi tebe nikdar dosegla tiste stopnje poveličanja, za katero je bila določena. Zaradi tebe, to se pravi, zaradi zabave, ki jo je s teboj preživela, zaradi načel, ki si jih branil in zagovarjal, zaradi knjige, ki si jo priporočil, zaradi opustitve sveta, opomina, svarila, ki si jo zakrivil... Pojdi še dalje. Vprašaj se, ali nisi dal drugim pohujšanja, ali nisi bil drugim vzrok padca, smrti duše, s slabim zgledom, s slabimi besedami, z bojazljivim molčanjem... Misli na devet tujih grehov. Ali nima tvoj angel varuh, ta nevidna priča vseh tvojih dejanj, nikdar vzroka, da ponavlja nad teboj besede Gospoda Jezusa Kristusa: „Kdor pohujša katerega teh malih, ki v me

verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja. Gorje svetu zaradi pohujšanja. Pohujšanje sicer mora priti, toda gorje človeku, po katerem pohujšanje pride!" (Mt 18, 6 usl.)

Če si kljub svoji mladosti padel v to nesrečo, ali boš obupaval? Ali boš posnemal Kajna, ki je po umoru svojega brata dejal Bogu:

Nikdar ne! Kaj boš storil? Kaj moraš Bogu vrniti za te, vsled tvoje zadolžene, nespametne, ranjene, zapeljane, mogoče umorjene duše? Dati mu moraš novih duš, ki morajo biti za svoje zveličanje poleg Boga tudi tebi hvaležne. S svojo gorečnostjo svoje pogoške pred Bogom poravnati. Ali ne zahteva tega pravičnost? Kako se boš oddolžil tej svoji dolžnosti? S tem, da boš vršil dela apostolstva. O moj Bog, hočem apostol postati!

P. KRIZOSTOM:

† Mati Marija od sv. Mihaela.

Na praznik sv. Dominika 4. avgusta je umrla v Parizu generalna prednica naših sester frančiškank Marijinih misijonark. Celih 11 let je opravljala službo vrhovne prednice in umrla je sredi najživahnejšega dela. Začela je namreč svojo vizitacijo, ki jo je nameravala izvršiti v vseh samostanih frančiškank na Francoskem, v Belgiji, na Angleškem, Irskem, v Švici in Jugoslaviji.

Rajna Mati Marija od sv. Mihaela je bila rodом Belgijka. Zagledala je luč sveta l. 1868. v Thieltu. V red je stopila 4. oktobra 1899., torej v času, ko je še živela ustanoviteljica frančiškank, Mati Marija od Trpljenja. Leta je kmalu spoznala izredne zmožnosti novinke, in ji je že v prvih letih izročila važne službe.

Štirinajst let (1905—1919) je bila provincijalna predstojnica v Indiji, na Cejlonu in v Birmaniji, kjer je povsod z neumorno pridnostjo ustanavljala bolnišnice, zavetišča, sirotišnice, hiše za gobavce in se je prav s posebno vnemo zavzela za šole, ki so zlasti v Indiji radi različnosti jezika, najtrši oreh.

Toda njeno nesmrtno delo v teh misijonskih krajih je bila le priprava za ogromno nalogo, ki jo je morala v življenju še dovršiti. L. 1920. je bila namreč izvoljena za vrhovno prednico vseh frančiškank; žrtvovala je tedaj Gospodu svoj globoki razum in svoje široko srce v neumornem delu za misijone.

Njeno delo bo dobilo dovolj močan poudarek, če omenim samo, da je v času njenega generalata zraslo število redovnih hiš od 154 na 245 in v misijone je odšlo v tem času nad 1000 misijonark.

Srčna in velikodušna ni nikdar omahovala, ali naj prevzame najnevarnejša mesta za svoje sestre, temveč je poslala vedno pomoč tja, kjer je slutila, da so misijonarke najbolj potrebne.

Kitajska je danes v naročju revolucije, plen bede in tolovajstva. Tam imajo frančiškanke 40 samostanov, ki so vsi preobloženi z delom, pa vsako leto kljub temu odprejo tu in tam novo postojanko po agilnosti naše rajne redovne generalke.

V Maroku besni pomanjkanje in tifus, a delo frančiškank se razvija najbujneje vsa ta leta. Njih ljubezen je prodrla v pragozde Konga, v notranjost Mozambika, v južno Ameriko, v Brazilijo, v središče Amazonije.

Naj omenim tu znamenito šolo v Cincinatu za črne bratce Združenih držav in veliko bolnišnico v Čikagi — vse delo rajne predstojnice. Njena zadnja skrb je bila ureditev ogromne bolnišnice v Tokiju.

Ker je dobro vedela, da so uspehi v misijonih zavisni od kakovosti misijonark, je poskrbela, da so se redovnice pred odhodom v tujino dobro izobrazile. Odpošiljala je vedno najbolj izbrane in najbolj izobražene.

Njeni načrti niso ostali dolgo v glavi, ampak skušala jih je vedno čimprej uresničiti; zato je kar neumljivo, kako so po njeni odredbi neverjetno hitro rasle šole, bolnice, zlasti pa še kapele. Njen umetniški okus je delal v tem oziru prave čudeže.

Pri svojem delu je bila polna modernega duha in se je oprijela prav vsake novosti, ki bi le količkaj mogla podpreti delo v misijonih. Mirovala ni prav nikoli, zato jo je morala smrt pokositi sredi najživahnejšega dela. Pa ni nič čudnega, če je M. Marija od sv. Mihaela morala omagati. Ni šala vladati in oskrbovati 6000 misijonark, jih voditi proti istemu cilju z istimi sredstvi, pa ob enem neprestano svetovati, nadzirati in moliti, neprestano moliti.

Bila je verna hčerka sv. Cerkve in frančiškanka do zadnjega utripa svojega srca. Spoštoval jo je prav globoko sveti oče sam, kardinali, zlasti kardinal protektor, škofje, apostolski vikarji, frančiškanski red in vsak, kdor je imel kdaj opravka z njo. Toda rajna predstojnica ni iskala priznanja, iskala je le razcvit sv. Cerkve in slavo božjo.

Mati Marija od sv. Mihaela je umrla — njeno delo pa bo vedno živelo v frančiškanskem redu in v sv. Cerkvi.

V zavetju.

Drugi del povesti „Na potih brezdomca“.

Bilo je spomladi.

Ob Renu je postalo živahno. Polja so klicala, nebo je bilo polno nagajivih, kodrastih oblačkov, ki so se prekucavali po nebeškemu svodu in se lovili in kakor na zapik zopet ustavljali. Obrežne ptice so se oglašale, zemlja je opojno vonjala, še mogočni Ren je hitreje tekkel, kakor da ne more zato, da je pomlad.

Eno takih juter se je na Taurochovini poslavljalja Žanet, da odide v samostan in misijone. Odšla je k takoimenovanim ahenskim sestram, ki imajo svojo materno hišo v Aachenu. Že prejšnji dan je odšla na polje in se poslovala od polja, od njiv, od pašnikov, od senožeti in zlasti še od vinogradov. Tam, kjer je v svojih sanjah najčesče posedala, se je sklonila, čisto k zemlji in je to zemljo poljubila. In po licih je prišla solza, res čisto nepotrebna in Žanet je bila huda sama nase.

Tisti večer so se tri sestre poslavljalje. Zadnjič so bile skupaj v svoji dekliški sobi, kjer je tolikrat zvenel smeh in se že prelival v sanje, kjer so bile tolikrat šepetane molitve vse čiste in tako zaupno prepletene z željami, ki jim človek izraza ne ve. Tista skupnost, ki jo da dolgotrajna navada, obžarjena od tisoč lepih spominov, bo prenehala in je že. Zato je dušilo Greto v grlu in dušilo Marijo. Žanet je bila mirna ali se je vsaj tako kazala. Ko so bile že na tem, da zaspe, se oglasi iz toplega polmraka sobe Gretin glas.

„Žanet in če boš tam nezadovoljna, boš menda ja prišla nazaj.“

Žanet odvrne: „Mislim, da o tem sploh ni treba govoriti. Verjemi mi, da sem dovolj razmišljala in se ne udam sladkim mislim, kakor da mi bodo ondi cvele same rože. Vem, da ne bodo. Toda če pride še tako hudo, pripravljena sem.“

„Pa mi boš kaj pisala, mislim seveda čisto odkritosrčno, kako in kaj ti je.“

„Bom, kolikor bom kot novinka smela. Če se ne motim je določeno, kolikokrat sme vsaka pisati.“

Marija pristavi skoraj iz sna: „Nazadnje nas še poznati ne bo več hotela.“

„To veš, da ni tako in nikoli ne bo. Ampak mislim, da sem dovolj trpela zadnje leto. V meni je samo še želja, da svoj komaj najdeni mir ohranim in dobro storim na svetu kolikor morem. Drugih želja nimam več.“

„Tebi je lahko, Žanet.“

Žanet v svoji postelji se nasmehne zadnjič in vse telo prevzame kakor neslišno ihtenje. Greta ne čuje tega, sama se bori s svojimi mislimi. Marija je že zaspala.

V dekliški sobi je čuti le mirno dihanje, kakor da sanje hodijo po prstih skozi sobo in jim haljice pošumevajo.

Proti jutru se Žanet prva vzbudi. Ko tako gleda po sobi, ki je v polmraku tako prijetna in domača in ljubka, jo prevzame kakor ostra bolečina, ki zaključuje prav tesno ob srcu. Neslišno se dvigne in gre tiho k Gretini postelji in pritisne na čelo in na lice rahel poljub, spremljan z željo, da bi srečna bila. Nato se opravi in odide iz sobe, da uredi vse za odhod. V družinski sobi že najde svojega očeta, ki je ves opravljen za pot. Ko vidi njen začuden in vprašujoči pogled, ji mirno reče: „Veš,

do postaje parnika se bom peljal s teboj. Sedaj bi pa rad s teboj še nekaj govoril. Sedi k meni!"

Pokorno se Žanet nasloni na mizo poleg očeta in mu zre v oči.

Trudne so te oči in kakor da se pogovarjajo z rokami, ki so vse izdelane in od trdega dela v vinogradu okorele.

„Otrok, da veš, če Bog kliče, človek ne sme reči ne, in če besedo daš človeku, jo izpolni, če jo moreš, če jo pa Bogu daš, jo izpolni, če jo moreš ali ne moreš. Izpolni jo, tako so moja mati rekli. Jaz isto tebi povem.

Toda jaz vem, zakaj si se ti odločila, da greš. Ni samo tisto, že vem. Ampak tudi tisto. Zato ne vem, kako bo. Prosim ne pozabi, da je dom zmeraj odprt zate, da niti za hip ne smeš misliti, češ, doma nimam. Doto sem ti izplačal, to je res, ampak dom imaš še vedno na Taurochovini, do smrti, tako je zapisano, da veš."

Žanet je očetu poljubila roko, nato pa je starca objela in oče jo je brez besede poljubil na čelo. Takoj nato pa je povsem stvarno in kratko pristavil: „Grem naročit, naj zapreže, ti pa skrbi za ostalo." Težkih korakov je odšel iz sobe.

Mejtem sta prišli Greta in Marija po stopnišču. Marija si je spenjala še predpasnik, ker je šla takoj v kuhinjo, Greta je odšla v družinsko sobo pripraviti vse za zajutrek.

Ko je Žanet po zajutreku stopila na dvorišče, sta bila v lepo, staro družinsko kočijo, vprežena dva konja, oba na moč skrbno opremljena. Strigla sta z ušesi in nestrpno grebla s kopiti, kakor da slutita, da popeljeta nevesto Kristusovo.

Naposled se Marija ožunači in stopi k Žanet, jo privije k sebi in iskreno poljubi. Ko Greta in Žanet isto storita, začuti Greta na svojih licih vroče solze Žanetine in šepetanje: „Bodi srečna, bodi srečna." Tisti hip je zaslutila, koliko bojev je morala Žanet izvojevati, predno je prišla do tega sklepa.

Pri zadnjem ostrem ovinku, ko je ponosna Taurochovina poslednjič pozdravila svojo hčerko, ki je odhajala v tujino, Žanet malone ni mogla ločiti pogleda od doma. Še par krepih potegov in konja sta zavela na lepo ravno cesto ob Renu. Taurochovina je izginila.

Ali za zmeraj?

Ali je nikoli več ne bo videla?

Kdo to ve?

* * *

Istočasno je naš brat Marjan preživel dokaj težke ure v samostanu. Ne, da bi ne bil na jasnem sam s seboj. V tem oziru je bilo vse v njem pokojna gladina jezera po viharju. Pač pa se je boril dolgo časa z mislijo, ki mu jo je modri brat Rafael ob priliki povedal.

Pogovarjala sta se, kako in kaj redovnik lahko koristi sebi in drugim. Blaž kot mlajši je seveda precej živo zagovarjal svojo ljubljeno misel, da samostanski brat največ lahko stori v misijonih, ker šele tam do kraja izrabi svoje moči in sile in naravne darove.

Toda brat Rafael je začel mirno razlagati svoje misli glede tega. Povdaril je z resno in važno besedo, da so vendar naše domače cerkve tudi nekaj vredne in naši samostani, da so matica vsega dela zunaj. In, da dober brat, ki res ljubi samostan in provincijo ne čuti samo zase ampak za celoto, za skupnost. Kdo je delal stare umetnine po samostanih? Očetje skupaj z brati. Kdo je napravil krasne slike po hodnikih, ki nas spremljajo kot angeli v našem vsakdanjem življenju? Zopet ista misel skupnosti in zavest celote. In koliko dela še preostaja! Ne za enega,

za deset pridnih in vestnih rok je v vsakem samostanu, pa če se vzame samo mizarsko delo, bodisi bolj preprosto ali finejše. Potem ga je brat Rafael neko nedeljo popoldan vzel seboj in ga vedel po samostanu. Vse mu je z večjim očesom razkazal, kje in kaj čaka roke pridnega samostanskega brata. Pokazal mu je okna, ki potrebujejo barve. Pokazal v kuhinji to in ono pokvarjeno stvar. Celo malenkosti, nič ni ušlo njegovemu paznemu očesu. Zatem obednico. Poglejte samo stenske opaže. Na videz še gre. Spodaj je vse trhljeno. Tu imata dva brata dovolj dela za eno celo leto. In da ne pozabiva cerkve! Naša je. Samostanu pripada. In tako nam mora biti ljuba, kakor očetni dom. In dokler ni vse urejeno in popravljeno nihče ne more reči, da je drugje več dela in bolj važnega. Vsako delo je važno, ki ga človek zavoljo ljubega Boga opravi. In ne to, kaj dela, temveč s kakšnim srcem dela, to je glavno in je že od nekdaj tako.“

Brat Rafael je kar nekam v ostro besedo prešel in sam ni vedel, da zato, ker je mladega sobrata rad imel in ga štimal. Naš Blaž pa nato nazaj. On, da je bral v knjigah, ki mu jih je oče magister sam dal, kako so bratje v misijonih potrebni in močno koristni. Lahko s svojo obrtjo nesrečne zapuščene pogane prav tako v hlev Kristusov privede kot duhovnik z močjo besede in dane mu milosti.

Tudi Blaž je malce namenoma dražil starega brata češ, da je v svojem mirnem, samo redovniškem dolžnostim posvečenem življenju vseeno mnogo dobrega zamudil.

Po tem razgovoru sta še večkrat razpravljala o tem in onem in tudi povprašala starega magistra za odločitev. Pa je le Blaž — brat Marjan večkrat odnesel zmago negoli dobri Rafael.

Kljub temu, da so bili ti razgovori le prigodni, le izraz zanimanja, vendar je v njem raslo hrepenenje po onih deželah, kjer so se ljudje rodili, živeli in umirali še v smrtni senci. Ni bila kaka nestalnost v našem Blažu, kakor bi utegnil kdo soditi. Ne. Zdaj je bil vesten do zadnjega v vsaki stvari, ki mu je bila naložena. Pač pa je bila v njem ona kri, ki človeka sili, da se povsod, kamorkoli že pride ves zavzame za tisto stvar. Kakor je preje pri delavcih kmalu zavzel vodilno mesto, kakor je v obratu Gesslerjeve tovarne prišel v kratkem času na mesto predelavca, tako je tudi v tem poklicu hotel izrabiti svoje moči do zadnjega.

Ne homo se pa motili, če rečemo, da ga je morda tudi misel na Greto nekoliko nagibala, da bi odšel daleč proč. Manj bo trpela ona, manj bo izpostavljen on sam.

Odločilna pa je bila za našega Blaža tista ura, ko je p. magister razlagal dvanajsto poglavje redovnega vodila, ki govori o misijonskem delu bratov. Stari magister se je pri tem razvnel in govoril tako lepo o misijonskem poklicu, da je brata Marjana vsega prevzelo. Zlasti so se mu neizbrisno vtisnile v spomin besede, ki jih je izpregovoril na koncu ure: „Sedaj ko sem star, gledam vse v drugi luči. Nekoč sem sam hotel iti v misijone, pa so me pregovorili, češ, da je doma dovolj dela. Še danes se kesam. In da sem mlad, šel bi. Jezus toži: žetev je velika, delavcev pa malo.“

Beseda je padla, kakor živo seme v plodno zemljo vernega srca. Boj in pomišljanje je bilo končano. Brat Marijan se je bil odločil.

Nestrpno je čakal, da pride pater provincijal. Zakaj ko je v spovedi govoril z magistróm glede tega svojega koraka, ga je le-ta opozoril, da mora predvsem govoriti z vrhovnim predstojnikom.

Tudi ta dan je prišel. Neko dopoldne, ko sta z bratom Rafaelom bila oba vsa v delu za nova samostanska vrata, naenkrat potrka brat vratar na vrata delavnice in važno reče: „Frater Marijan — pater provincijal vas kličejo k sebi.“

Brat Marijan toliko, da ni spustil iz rok obliča. Vesel je odpasal predpasnik in nato odšel iz delavnice, da se preobleče.

Ko je šel po stopnicah v drugo nadstropje, mu je srce skoraj slišno bilo, zaslutilo je, da gre žetvi nasproti.

Konec drugega dela.

P. MAVRICIJ TERAŠ O. CAP.:

Sv. Frančišek in resnično življenje.

Sv. Frančišek, pravi ljubitelj narave.

Značilna poteza vseh v Bogu modrih in veselih značajev je velika ljubezen do prirode. To ljubezen opazimo skoraj pri vseh svetnikih. Brez dvoma najbolj navdušen občudovalec in ljubitelj prirode pa je bil sv. Frančišek Asiški. Njemu je bila priroda odprta božja knjiga, iz katere je vedno znova zajemal nagibe za svojo ljubezen do Boga. Ker je občudoval in proučeval naravo z nadnaravnega stališča, lahko rečemo, da je bil res pravi prirodoslovec. Frančišek se je namreč po prirodi dvigal k Bogu ter je narodo ljubil zaradi Boga.

Brez dvoma je bilo Frančišku zanimanje in navdušenje za narodo že prirojeno. Toda to zanimanje in navdušenje se je po njegovem izpreobrnjenju še povečalo in izpopolnilo. Če je poprej občudoval le zunanjo lepoto prirode ter se divil le čutnemu čaru narave, je začel po svojem izpreobrnjenju globlje prodirati v skrivnosti narave. Prišel je do prepričanja, da odseva iz prirode božja vsemogočnost, božja modrost in božja dobrota. Stvarstvo mu je bilo nekako ogledalo tistega večnega Bitja, v katerem ima vsako drugo bitje svoj prvi začetek in svoj zadnji izvor. Tako se je Frančišek povzdignil od stvari do Stvarnika in Začetnika slehernega bitja. Iz stvarstva je zajemal svoje mistično znanje o Bogu in svoji svetniško navdušenje za Boga. Vsaka najneznatnejša stvarca v prirodi mu je dala priliko in povod za razmišljanje in za češčenje Boga. Bolj ko se je potapljal v premišljevanje in razglabljanje prirode, tem bolj je raslo njegovo navdušenje za Boga. To navdušenje ga je nazadnje tako močno prevzelo, da je pozival vso živo in mrtvo narodo k slavi božji. Najlepši izraz njegovega navdušenja za Boga in narodo je njegova „Solčna pesem“, v kateri je tako čudovito lepo proslavljal in zahvaljeval Boga za solnce, luno in zvezde, za veter, zrak in oblake, za vodo, ogenj in zemljo.

Tudi dandanes se ljudje precej zanimajo in navdušujejo za prirodo. Zlasti prebivalci po mestih in trgih porabijo vsak prosti dan, da pohite ven v naravo ter se v naravi nasrkajo svežega zraka, si privoščijo nekoliko več solčnih žarkov, se naslajajo na lepoto zelenih travnikov in temnih gozdov ter uživajo poezijo veličastnih planin in mirno sanjajočih dolin. To navdušenje za narodo in njene lepote je samo po sebi nekaj idealnega, plemenitega in hvalevrednega. Vendar pa nima to navdušenje nobenega pravega jedra in nobene prave podlage, če ljudje pri svojih sprehodih in izletih ne dvigajo svojega duha in svojega srca k Bogu, Stvarniku vseh stvari. Še slabše pa je, če izrabljajo in zlorabljajo take izlete za svoje grešno poželjenje ali pa so

morda-celo tako brezbožni, da nočejo izven narave in nad naravo priznavati nobenega Boga, ampak hočejo naravo samo proglasiti za „boga“. Takšno oboževanje narave je bogokletno in vsled tega silno pregrešno, saj ni nič drugega, kakor navadno malikovanje pod modernim plaščem. Bog ne daj, da bi nam bivanje v božji naravi bilo kedaj v spotiko ali pa celo v grešni padec, kakor se tožalibog večkrat pripetil! Narava naj nas vedno dviga k Bogu, kakor je dvigala sv. Frančiška. Kadarkoli se nahajamo v prosti božji naravi, spomnimo se na božjo vsepričujočnost, ter si predstavljajmo naravo kot velikansko božje svetišče. Kadar opazimo v prirodi kaj čudovitega, dovršenega ali posebno lepega, recimo sami pri sebi: kako čudovit, dovršen in lep še le mora biti Bog, če so že njegove stvari tako čudovite, lepe in dovršene! Pojdimo z odprtimi očmi skozi naravo, občudujmo njene lepote, zraven pa slavimo Boga, ki je ustvaril prirodo ne samo sebi na čast, marveč tudi nam v korist in veselje.

Ker je Frančišek smatral samega sebe in vse stvari okoli sebe za delo božjih rok, zato je v Bogu in zaradi Boga ljubil sleherno stvar kot svojega brata in svojo sestro. Zemljo in vodo, ptičice in cvetlice je imenoval svoje sestre, solnce, mesec, ogenj in druge stvari pa svoje brate. Za vsako živalco, vsako bilko in vsak kamenček se je zanimal s takšno prisrčnostjo, kakor da bi nerazumna bitja znala ceniti njegovo zanimanje in njegovo ljubezen. Živalim in cvetlicam je izkazoval sočutje na sličen način, kakor ljudem. Če so ljudje ravnali grdo z živino ali pa pomandrali cvetlice, ga je tako zelo bolelo. Če je na cesti opazil črva, ga je dejal na stran, da mu je rešil življenje. Če so mu ljudje poklonili kakega ptička ali zajčka ali kako drugo žival, ni teh živali nikoli pridržal za sebe, marveč jim je dal zopet prostost, da so se še dalje veselile življenja. Nekoč je srečal moža, ki je nesel dvoje jagnjet na prodaj. Frančišku sta se jagnjeti tako zasmilili, da ju je odkupil ter tako ohranil pri življenju.

Tudi mi rečemo lahko vsaki cvetki in vsaki živalci bratec in sestra, saj smo z njimi v nekem daljnem sorodstvu, ker imamo z njimi vred istega ali skupnega Stvarnika. Zato je čisto prav in popolnoma v duhu sv. Frančiška, če izkazujemo nekoliko ljubezni tudi prirodi. O, le zanimajmo se za cvetke, hrošče, ptičke in druge živali, saj so prav tako božje stvari, kakor smo mi: tudi njim je dal Bog življenje in postanek, kakor ga je dal nam. Največ ljubezni in sočutja pa moramo izkazovati domači živini, ker domača živina nam pomaga pri delu ter nam koristi na sto in sto načinov. Zelo je grdo in tudi pregrešno, če kdo živino preklinja ali pretepa, kakor se to žalibog prav pogosto lahko sliši in vidi.

Če pa je plemenito in vzvišeno, da ljubimo cvetke, živali in druge stvari, vendar pa ne smemo iti v tej ljubezni predaleč. Paziti moramo, da ne bomo ljubili nerazumnih bitij bolj, kakor pa svojega bližnjega. Nikakor bi ne bilo prav, če bi bili zaljubljeni v kako žival, za svojega bližnjega pa bi ne imeli nobenega srca. So ljudje, ki ljubijo mačke, pse in konje, sovražijo pa ljudi. Drugi zopet trosijo za živali, katere imajo radi, velike svote, kadar pa jih prosi kak siromak za podporo, pa ga odpodijo od sebe. Ali ni naravnost pregrešno, da dajejo po nekaterih družinah psom in mačkam mleko in meso za jesti ter jih po zimi oblačijo celo v kožuhe, za gladnega in nagega siromaka pa nimajo niti kruha niti obleke, da bi mu pomagali v njegovi potrebi? Čisto prav je, da imajo ljudje zmisel za cvetlice in živali in da delajo izlete po planinah ter občudujejo božje stvarstvo, toda pri vsem tem naj nikar ne

pozabijo na tiste siromake, ki trpe pomanjkanje ter zaslužijo še več sočutja in ljubezni, kakor nerazumna priroda. Če je ljubezen do prirode nekaj frančiškanskega, je ljubezen do bližnjega še veliko bolj frančiškanska. Sv. Frančišek je bil velik prijatelj prirode, a bil je še večji človekoljub.

Sv. Frančišek, vitez pravičnosti.

Najbolj spoštovan in ugleden stan srednjega veka je bil viteški stan. Vitezi so bili tedaj približno to, kar so dandanes častniki ali oficirji pri vojaki. Vitezi so morali biti pogumni v boju in plemeniti v svojem zasebnem življenju. Prav posebno pa so se morali odlikovati po pravicoljubnosti. Nikomur niso smeli delati krivice, marveč njihova dolžnost je bila pravico braniti in povsod pravično nastopati. Popolnoma viteškega mišljenja je bil tudi sv. Frančišek, saj je v svojih mladih letih veliko sanjal o viteških činih in viteški slavi. Zato ni nič čudnega, da je bil pri njem čut za pravičnost zelo razvit in globoko vkoreninjen. Frančišek je bil pravi vitez pravičnosti, saj je dal vsakemu, kar mu gre. Bil je pravičen do Boga, do sebe in do bližnjega.

Odkar se je Frančišek posvetil izključno le bogoljubnemu življenju, je postajalo njegovo razmerje do Boga v vsakem oziru popolno in zgledno. Živo se je zavedal, da je Bog njegov stvarnik, njegov najvišji gospodar in njegov največji dobrotnik. Posledica te zavesti je bila ta, da je izpolnjeval svoje dolžnosti in obveznosti do Boga z največjo natančnostjo in najnežnejšo vestnostjo. V Boga je veroval in upal, njega je ljubil in molil s tako prisrčnostjo in takim navdušenjem, da je bila njegova udanost do Boga vsem ljudem glasen opomin, naj tudi oni služijo Bogu in izpolnjujejo svoje dolžnosti do njega. Frančišek je vedno in povsod priznaval svojo popolno odvisnost od Boga. Zato je dal Bogu, kar je božjega ali kar ima Bog pravico terjati od človeka. Bil je res pravi božji služabnik in zvesti božji hlapec.

Bog je stvarnik, gospodar in dobrotnik vseh ljudi skupaj in vsakega človeka posebej. Zato ima tudi vsak človek svoje obveznosti in dolžnosti do Boga. Vsak zemljan je že po naravnem zakonu dolžan priznavati Boga za svojega najvišjega gospodarja ter ga kot takega moliti in častiti in mu biti vdan z dušo in s telesom. Toda ah, koliko je ljudi, ki se za Boga in božje pravice prav nič ne zmenijo ter svoje dolžnosti do Boga lahkomišljeno zanemarjajo ali pa celo nalašč prezirajo. Ali ni dandanes vse polno takih brezbožnikov, ki nočejo več Boga priznavati za svojega stvarnika, se nočejo pokoriti božjim zapovedim ter se Bogu kar očitno upirajo? Tudi med nami je že vse polno takih zaslepljenцев, ki neprestano oznanjujejo in poudarjajo dolžnosti do človeštva, države in naroda, nočejo pa ničesar slišati o dolžnostih do Boga. Neprestano se dandanes piše in govori o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo ljudje drug do drugega, o pravicah, ki jih ima Bog do človeštva, in o dolžnostih, ki jih ima človeštvo do Boga, pa se molči. Toda najprej je treba uveljaviti božje pravice, potem se le pridejo druge pravice na vrsto. Kadar bodo ljudje pravični do Boga, bodo pravični tudi drug do drugega, zakaj pravičnost do Boga je podlaga in predpogoj sleherne druge pravičnosti in sploh vsakega družabnega reda. Pri sv. Frančišku bi se lahko ljudje učili, kako je treba dati Bogu, kar je božjega, to se pravi, kako je treba biti pravičen predvsem do Boga.

Če je bila Frančiškova prva skrb, da je kolikor mogoče zvesto služil Bogu ter izpolnjeval natančno svoje dolžnosti do njega, ni pri tem

pozabil na samega sebe. Skrbel je tudi za blagor svojega lastnega telesa in za zveličanje svoje lastne duše, torej za svojo časno in večno srečo. Do svojega telesa je bil sicer nekoliko trd in strog, vendar pa je v boleznih poklical zdravnika in jemal razna zdravila, da je prišel zopet do zdravja. Proti koncu svojega življenja je svojo strogost zelo omilil ter skušal svojo mladostno zмотo popraviti in biti do telesa bolj pravičen. Za svojo dušo in njeno večno zveličanje pa je skrbel s tako gorečnostjo, kakor znajo skrbeti le svetniki. Skrb za dušo ga je priganjala, da je toliko mislil, si nalagal toliko spokornih vaj ter prenašal vse težave in križe življenja z največjo potrpežljivostjo.

Skrbeti za svoje telo in svojo dušo, to nam nalaga pravičnost do samega sebe. Kaj rado pa se zgodi, da dolžnosti do samega sebe ne izpolnjujemo prav in da ne skrbimo za sebe tako, kakor bi morali skrbeti. Skrbimo namreč preveč za telo, premalo pa za dušo. Večinoma privoščimo telesu več hrane in več počitka, kakor je prav in kakor bi bilo potrebno. Vse preveč smo tudi v skrbeh za njegovo zdravje in njegovo lepoto ali zunanjo prikupljivost. Moj Bog, koliko se ljudje trudijo in kaj vse žrtvujejo, da bi se ohranili zdravi, krepki in mladostno čili! Prav tisti pa, ki posvečajo svojemu telesu toliko skrbi, so večinoma zelo malomarni za svojo dušo. Da bi vsaj četrtingo tiste skrbi, ki jo imajo za telo, posvetili svoji duši! Toda duša in njeno zveličanje jim je deveta briga. Ah, kako so krivični do samega sebe in kako bridko bodo razočarani v večnosti, ko bodo morali delati večno pokoro, ker niso v življenju ničesar storili za svojo dušo! Če hočemo biti količkaj pravični do samega sebe, moramo enakomerno skrbeti za telo in dušo. Telesu dajmo toliko hrane, počitka in zabave, da bomo lahko opravljali svoje stanovske dolžnosti, pa tudi za dušo imejmo toliko skrbi, da jo bomo po smrti zveličali.

Kakor do Boga in do sebe, tako je bil Frančišek pravičen tudi do bližnjega. Spoštoval je pravice slehernega človeka ter je z veseljem dal vsakemu to, kar mu je bil dolžan dati in kar mu po pravici gre. Ravnal se je po navodilu sv. Pavla: „Dajte vsakemu, kar ste dolžni: davek komur davek; carino komur carino; strah komur strah; čast komur čast“ (Rim 13, 7). Najlepši dokaz za njegovo pravicoljubnost je ta, da je duhovnike in vse služabnike sv. Cerkve visoko spoštoval ter isto zapovedal v oporoki tudi svojim bratom: „Vse učenjake bogoslovja in vse tiste, ki nam oznanjujejo presveto božjo besedo, moramo spoštovati in častiti.“ Kadar je opazil, da se je zgodila komu kaka krivica, se je kar razvnel in včasi tudi strogo nastopil. Prav posebno so se mu studili obrekovavci in podpihovavci. Imenoval jih je bovh, ki hudo pikajo. Če je kateri izmed njegovih bratov ukradel komu dobro ime, mu je dal za kazen odrezati kapuco ter ga je smatral za nevrednega, da bi povzdignil svoje oči k Bogu, dokler bi ne popravil storjene krivice ter povrnil dobrega imena. Sv. Frančišek je bil tako zelo pravicoljuben, da mu lahko brez skrbi damo častni naslov: vitez pravičnosti.

Frančiškove pravicoljubnosti bi bilo treba tudi nam. Četudi nam vest morda ne očita nobenih posebnih krivičnosti, vendar pa naše razmerje do bližnjega ni vedno takšno, kakoršno bi moralo biti. Kolikokrat se pripeti, da škodujemo svojemu bližnjemu na dobrem imenu, ker raznašamo njegove napake in slabosti ali ker zmanjšujemo njegove zmožnosti in tajimo njegove dobre lastnosti. O, tudi nas bi sv. Frančišek imenoval bolhe, ki hudo pikajo, saj napravimo s svojim jezikom toliko škode in toliko krivice svojemu bližnjemu! Četudi nismo morda krivični

v velikih stvarih, smo pa zato tem bolj v majhnih. In prav take majhne in vsakdanje krivičnosti nas oddaljujejo od Boga, odganjajo od nas božje milosti ter nas ovirajo pri duhovnem napredku. Pravičnost je podlaga našega prijateljstva z Bogom in obenem tudi predpogoj pravega razmerja med ljudmi. Kjer vlada pravičnost, tam je zadovoljnost in mir, kjer pa manjka pravičnosti, tam je sama nezadovoljnost in sam prepir. Kolikor je od nas odvisno bodimo do bližnjega vedno in v vsakem oziru pravični, da se bodo tudi nad nami uresničile Zveličarjeve besede: „Blagor lačnim in žejnim pravice, kajti ti bodo nasičeni“ (Mt. 5, 6).

P. ROMAN:

Sv. Elizabeta v težki stiski. Vitezi križarji se vračajo. Beli Cvet odide v blaženo večnost. Gregor IX. jo proglasi za svetnico.

Eisenach. Kako je to mesto hladno sprejelo kraljevo hčer in svojo dobrotnico. Eni so, ki menijo, da se ji meša razum, drugi v blazni grozi pred maščevanjem Henrika Rasperja zapirajo svoje duri pred Elizabeto in Izentrudo.

Naposled je njeno zavetje na pol razpadli prizidek. Tam naj poslej domuje. Njene oči so kakor studenci, ki žubore — studenci solza. Skozi špranje in razpoke v zidu poje vete svoj „hviu“. Naslednji dan pošlje neusmiljeni Raspe še otroke. Z zlobnim priporočilom, češ, kjer je mati, naj bodo še otroci, da se tako spodobi.

In ona, kneginja nima ničesar več. Ne denarja, ne zlata, ne dragocenih ogrlic in narokvic. Vse je bila razdala. Otroci prosijo mleka. Otroci prosijo kruha. Otroci začudeno gledajo, kako da ne gredo nazaj v grad, v sobane, v toplo veliko grajsko kuhinjo, v svetlo klemenato. Otroci jočejo, naposled se navadijo in v igri pozabijo. Z Izentrudo pleteta volno, da zaslužita za najpotrebnejše.

Redovnice od sv. Katarine pošljejo novico, da bi rade prevzele tri njene punčke. In iz samostana Reinhardsbunn pride sam prior s prošnjo, da kneginja pusti svojega sina študirati v samostanu.

Vse je razdala in sedaj naj še otroke? Ali Bog tudi to sme zahtevati. Elizabeta! Povsod je tako, da en čas ljubkuje otroke mati, en čas pa oče. Dovolj časa si jih ljubkovala, sedaj naj jih ljubkuje njih nebeški Oče... Elizabeta je dala tudi otroke. In nato je v frančiškanski cerkvi z brati zapela Te Deum laudamus...

Izentruda je videla, kako so njeni gospej polzele po licih solze, obličeje pa ji je bilo jasno, kakor da sije iz njega zarja od onkraj.

Vitezi se vračajo. S seboj nosijo dragoceno breme — zemeljske ostanke kneza Ludovika. V Otranto so jih vzeli iz naročja ljubeče matere zemlje. Vso dolgo pot so vsako noč čuli pri njem vitezi. In v Bambergu zvedo za krivico storjeno kneginji. Utrueni konji, kakor da so dobili krila, cesta izginja pod nogami. Walter Wargula, sin Rudolfa ki je malo Elizabeto šel na Ogrsko iskat in ji prisegel zvestobo ima pred Raspejem besedo. Pogumen je in niti malo ne trepeta pred rezkim pogledi Konrada. Trdo mu govori in naenkrat se spusti okrutni Raspe v jok. Kneginja ga ljubo objame in mu vse odpušča. Nobeno moško oko ni ostalo suho.

Zopet gre v Wartburg, toda le za malo časa. Za Elizabeto nima nobena stvar več važnosti, kakor plamen sveče je, ki je s tenkim pramenom še privezan na stenj. Pa bolj in bolj hrepeni proč, da se odtrga. Kmalu odide prostovoljno iz Wartburga v mesto Marburg, ki ji je dano kot njena vdovščina. Tu da sezidati poleg malega samostana očetov frančiškanov obsežno bolnico in za sebe kočico iz lesa in ilovice, da stane ondi kot vratarica — v resnici služabnica vseh in zavetje vsem. Mojster Konrad iz Marburga je po želji papeževi njen spovednik. Strog

Beg kneginje Elizabete iz gradu Wartburg.

je in nam se zdi, da je čisto prestrog. Toda Bog je že vedel, zakaj je to dopustil. Nekoč se zgodi, da vzame Elizabeta močno bolnega otroka, z najostudnejšimi ranami k sebi. Mojster Konrad ji je bil to prepovedal. In zavljo te nepokorščine jo udari — kraljevsko hčer in kneginjo — v lice. V Elizabeti vse zagori — njena kri se upira, tedaj pa se spomni na svojega Učenika, kako so ga topli in kronali in s smehljajem na licih pozabi na to krivično kazen.

Živi v teh zadnjih mesecih skrajno preprosto. Pogosto je jed nesoljena. Kneginja si sama kuha in v tem ni vešča. Volno prede in jo pošilja v posamezne samostane. To delo je za njene nevajene prste težko in zoprno delo. Vendar se nič ne pritožuje. Na licih ji cvete smehljaj od onkraj.

Naenkrat težko zboli. Stara je sicer komaj štirindvajset let, toda njej se mudi odtod. Rada, tako rada bi bila že na nebeškem dvoru. Samo tam bo res doma. Drugje nikjer, kjer ni Jezusa križanega in poveljčanega — tam ona ne more biti.

Škofje, 12 prelatov ob mrtvaškem odru Wartburške kneginje.

Naposled jo njen Gospod pokliče. V noči od 16. na 17. novembra l. 1231. izdihne svojo blago dušo.

Elizabeta! Kraljevskega rodu si bila, čisto je bilo tvoje srce, ko si bila deklica nedotaknjen beli Cvet, ko si bila žena, je bilo tvoje življenje vzorno, kot kneginja si bila sveta, kot človek neizmerno dobra. Bila si v resnici popolna podanica božja. Sledila si mu, kakor pravi odlični pisatelj „z zastavico svoje volje,“ borila si se slabotna in drobna z le-

gijoni satanov in neštetim hladila rane od njega zadane. Sedaj si pri Bogu in kar si delala na zemlji omejeno po okoliščinah in po človeški slabosti, v nebesih lahko nadaljuješ delo ljubezni do brezmejnosti. In nobeden angelov te ne bo tožil pred Kristusom kakor so te tožili Tvojemu gospodu in knezu.

Elizabeta — odpri svoje dobre dlani. Poglej na našo ubogo zemljo, poglej tudi name, vsi smo tako žejni tvojega posebnega prijateljstva in tvoje priprošnje.

Elizabeta, živi v naši ljubezni, osrečuj nas s svojim vsedosežnim usmiljenjem in odpri nam oči za edino pravo srečo, ki jo uživaš pri našem edinem gospodu Jezusu Kristusu.

P. KRIZOSTOM:

Vzor Frančiškove mladine sv. Anton Padovanski.

(Konec.)

Zvezda vodnica mu je bil oče Frančišek.

Vsa Antonova slava ni njegova učenost, ne njegova zgovornost, niti njegova čudodelnost, temveč njegova čednost in svetost. Da bi mogel priti do čim višje popolnosti, si je izbral serafinski red, v katerem je z največjo tankovestnostjo izpolnjeval vodilo, ki ga je obljubil. Sel je za svojim velikim serafinskim očetom Frančiškom, poln njegovga duha in prevzet njegovih vzorov.

Kakor smo že omenili, je sv. Anton poznal asiškega ubožca osebno. Imel je zato prilike dovolj, premišljevat i njegovo skromnost, ponižnost in globoko pobožnost. Slišal je njegove lepe nauke in prejel od njega očetovski blagoslov.

Pa ne le to. Anton je celo prejel od sv. Frančiška pisemce, v katerem ga le-ta bodri k vztrajnosti pri apostolskem delu.

Ko je sv. Frančišek zaspal blaženo v Gospodu, ni umrl za Antona, ki ga je imel neprestano pred očmi kot veliki vzor serafinske popolnosti.

Frančiškovo uboštvo je bilo Antonu nad vse sveto, bilo je vse njegovo bogastvo in njegovo veselje. Na svojih dolгих potovanjih ni imel

prav ničesar s seboj kot tujec in popotnik, zanašajoč se na božjo Previdnost, vdano prenašajoč lakoto in žejo iz ljubezni do Njega, ki je postal radi nas ubog.

Hodil je med lilijami.

Vemo že, kako nedolžno je preživel Anton svojo mladost in koliko se je moral bojevati za lilijo svojega srca. — Samo ob sebi je razumljivo, da je ohranil tudi kot redovnik v sebi veliki zaklad nedolžnosti neoskrunjen. Zato pa ni prav nič čudnega, če je prišlo najnedolžnejše božje Dete počivat v njegove čiste roke.

Sv. Anton v nebeški slavi.

Ko je bil nekoč sv. Anton na poti v Limozino, je zbolel v bližini nekega benediktinskega samostana. Redovniki so sprejeli bolnega frančiškana z veliko ljubeznijo.

Ubogi brat, ki je stregel sv. Antonu, je imel tedaj že par dni velike izkušnje proti najlepši čednosti in se jih nikakor ni mogel iznebiti. Po božjem razodetju je Anton to spoznal in je prosil dobrega redovnika, naj se za par trenutkov obleče v njegovo tuniko. Komaj se je redovnik

dotaknil obleke nedolžnega svetnika, je v trenutku izginila izkušnja in srce se mu je pomirilo. Od tedaj ta benediktinec ni imel nikdar več nespodobnih izkušenj.

Moči mu pešajo.

Vsled neprestanega napornega dela, vsled posta in mrtvičenja, je začel sv. Anton resno pešati. Slutil je, da bo kmalu odpotoval k svojemu Bogu, zato je pustil vse zunanje delo in se posvetil izključno notranji izpolnitvi.

Njegov prijatelj Tizo mu je dal na razpolago v svojem gozdu veliko drevo, na katerem mu je zgradil prijazno celico, kjer je svetnik preživel zadnje tedne svojega življenja ves zatopljen v razmišljanje božjih skrivnosti.

Nekega dne, ko je naš svetnik stopil z drevesa, da bi se podal v obednico bližnjega samostana, kakor je storil vsaki dan, se je hipoma onesvestil in padel v roke svojim sobratom, ki so mu prišli naproti.

Želel pa je svetnik umreti v Padovi, zato so ga bratje položili na voz in ga odpeljali proti mestu.

Njegova blažena smrt.

Že je bil voz z bolnikom v bližini mestnega obzidja, ko sreča sprevod brat Vinotto, ki je nameraval obiskati sv. Antona. Ko ga je pogledal, je precej spoznal, da so mu ure že štete, zato je svetoval bratom, naj se ustavijo v Arcelli, kjer je bil majhen samostan za brate, ki so opravljali v samostanu klaris službo božjo.

Svetnikovo stanje se je zelo poslabšalo. Bolnik sam je prosil, naj mu podele poslednje sv. zakramente: ponižno se je spovedal, prejel je ganjen poslednjič sv. obhajilo. Bratje so jokali in vzdihovali ob njegovi borni postelji, Anton pa jih je bodril s svojim smehljajem in z nebeškim veseljem, ki mu je kipelo v srcu. Pričel je peti svojo nad vse ljubo pesem: „O slavna Gospa, vzvišena nad zvezde...“ in uprl je pogled kvišku, kakor da gleda nekaj čudovito lepega.

Bratje ga vprašajo, kaj da opazuje, pa jim je odvrnil: „Vidim svojega Gospoda.“

Potem, ko je prejel sv. poslednje olje, se je znova zamaknil. Šepetajoč sveto molitev, je čez pol ure sklonil glavo in je sladko zaspal v Gospodu.

Bilo je ob solnčnem zahodu 13. junija 1231., v petek; svetnik tedaj še ni dopolnil 26. leta svoje starosti.

Antonova slava.

Njegov pogreb je bilo ogromno slavlje. Pokopali so ga v mestu, v Marijini cerkvi.

Ni minilo še leto od njegove smrti, ko ga je papež Gregorij IX., ki ga je osebno poznal, prištel med svetnike. Bilo je to 30. maja 1232. Pripovedujejo, da se ta dan v Lizboni, Antonovem rojstnem mestu zvonovi v vseh cerkvenih stolpih sami pričeli zvoniti in da so bila srca vseh meščanov napolnjena z velikim veseljem, ne da bi strmeči ljudje vedeli, zakaj.

Solnčno nedeljsko jutro se je smehljalo nad mestom ob Dravi. Na cestah in ulicah je odseval blišč jutranjega sonca. V drevoredu in v malih vrtičkih predmestja so peli in žvrgoleli ptički. Polagoma so se odpirala okna velikih in malih hiš — prebujalo se je življenje prebivalcev.

Po skoro še prazni ulici je hitela mlada deklica proti poslednji hiši v dotični vrsti. Zinka, mlada služkinja v tej hiši, je prihajala od jutranje maše, pri kateri je prejela tudi sveto obhajilo. Po maši je morala mala Zinka prinesiti tudi mleko iz mlekarne. Tako je urno šla po tihi ulici, v eni roki je imela posodo, v drugi pa molitvenik. Rada bi skuhala doma zajtrk. Hotela je, da bi gospoda, ko bo vstala, dobila že vse pripravljeno.

Tako je pričela že takoj drugi del svoje nedelje, ki je bil silno enoličen: Pospravljati mora, pometati, brisati prah, nato pomagati v kuhinji in pomivati posodo. Popoldne ima zopet nekaj prostega časa in v tem času gre k popoldanski pobožnosti in te kratke pol urice ji je kot biser v sivem pustem pesku. V ostalem času opravlja hišna opravila in skrbi za blagostanje družine, kjer služi. Zjutraj je prva na nogah, zvečer gre zadnja spat — to je življenje mlade Zinke: Pogum in ljubezen do dela, do službe.

Ko je prišla Zinka to jutro iz cerkve, je gospa že vstala. Prijazno je odzdravila služkinjo.

„No, kako je bilo v cerkvi?“ jo je vprašala gospa. „Ali ste dospeli pravočasno? Kdo je pridigal? Ali je bilo mnogo ljudi? Ali ste bili tudi pri sv. obhajilu?“

Zinka je rada odgovarjala, vesela in srečna, da se je gospa tako zanimala zanjo. Še bolj rada in še urneje se je zavrtela pri delu, potem ko se je preoblekla v delavno obleko. Iz spalnice so se že zaslišali klici. „Vstati hočem“, se je začul močan glas fanta. „Vstati“ je odmeval glas male sestrice. In kot tretji se je tudi najmlajši oglasil k besedi „Vstati“.

Mama je stopila v sobo. Po skupni jutranji molitvi so se vsi trije oblekli v praznično oblačilo: sveže perilo, obleko in čevlje. Zinka je pomagala najmlajšemu. Potem so zajtrkovali.

Toda ko je odprla gospa kuhinjsko omaro, je presenečeno pogledala. Saj je vendar včeraj ostal precejšen kos torte, tako je mislila. „Zinka“, je takoj vprašala deklico, „kam pa ste dali oni kos torte, ki je ostal pri večerji?“

V tem vprašanju je pa bil popolnoma poseben zvok, ki ga je deklica takoj prestrašena začutila. In v tem nenadnem strahu je močno zardela. Sele ko jo je gospa še enkrat očitajoče vprašala, je mogla odgovoriti: „Saj je bil krožnik prazen, ko sem ga vzela z mize v jedilnici in ga umila.“

Gospa ni odgovorila ničesar. Tiho je zajtrkovala z otroki. Potem je šla v spalnico, kjer se je soproj ravnokar bril. „To je čudno; sigurno se vem spominjati, da je včeraj ostal košček torte. In sedaj je krožnik prazen v omari. Kam je neki prišel?“ „Gotovo ga je Zinka pojedla“, je zabrundal mož, z obrazom polnim mila. „Meni se tudi tako doždeva. Bila je takoj, ko sem jo vprašala, v zadregi. In vendar ne morem tega verjeti!“

Otroci so še sedeli pri mizi, ko je vstopil soproj v kuhinjo, da bi zajtrkoval.

„Zinka, to pač ni lepo kar takovzeti kos torte brez vsakega dovoljenja“, je bil strogi pozdrav služkinji. „Jaz ga nisem vzela“, je odgovorila Zinka, vendar je pa zopet zardela.

„Kam naj bi pa zginila! Še lažete, no, to je vedno lepše“, se je začel soprog razburjati. Tedaj se ona ni mogla več vzdržati. Par solz ji je kanilo preko lic, toda iz sramu pred otroki jih je brž obrisala. Z začudenimi očmi je poslušal vse to najstarejši sin Marko.

„Mamica, o čem pa govorite?“ je vprašal. „O kosu torte, ki je včeraj ostal,“ je odgovorila. „Ali o onem, ki je ostal po večerji na mizi?“ „Da.“ „Tega sva pa midva z Liziko pojedla,“ je priznal fant svojo in Lizikino sladkosnednost.

„O poredneža“, ju je začel karati očka, „zakaj pa nista tega takoj povedala? Kolikokrat sem Vam že rekel, da morata vedno vprašati in prositi, če bi hotela kaj vzeti. Sedaj sta celo kriva, da smo sumničili Zinko. Sramujta se! Za kazen ne dobita danes po kosilu nikakih slaščic, zato pa dobi Zinka poleg svojega deleža še vajina kosa.“

Tako se je zgodilo. Grešnika sta prizadeta povescila glavi, vedela sta pa, da morata brez ugovora pretrpeti kazen.

Zinka je pospravljala v sobi in kmalu je zopet s svojim čistim glasom prepevala veselo pesem. Zdelo se je, da poje kakor za stavo s ptičicami, ki so žvrgolele na vrtu svoj jutranji spev.

Popoldne je obiskala lahko svojo mamico in ji je prinesla vse tri kose slaščic, ki jih je opoldne dobila.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Zavarovalni odsek III. reda sv. Frančiška.

Kdor ne dela naj tudi ne je. Vsak kdor pa dela, ima tudi pravico, da živi od sadov svojega dela, ne samo dokler je zdrav in lahko dela ampak tudi v letih onemoglosti in starosti. Vsak kdor dela je uradnik v službi človeške družbe in ima zato tudi pravico do pokojnine. Kdorkoli nima dovolj lastnega premoženja, da bi lahko od njega živel, ali nima zagotovljene pokojnine ali ne dovolj velike naj se zavaruje pri Zavarovalnem odseku III. reda za starost in onemoglost.

NAVODILO

za vpisovanje v zavarovalni odsek III. reda sv. Frančiška.

Glavna pogoja za zavarovanje za starost in onemoglost sta sledeča:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vstopi vanj tekom petih let;

2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti.

Vpis v zavarovalni odsek se izvrši takole:

1. Zavarovanec (ka) izpolni sam ali kdo drugi mesto njega in podpiše tiskovino „Poročilo in pogodba“ ter jo pošlje ali na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“ in dobi na to „Zavarovalno polico“.

2. Vpisnina znaša za osebo Din 10 za tiskovine itd.

3. Premije lahko plača vsakdo osebno ali po čekovni položnici.

Kdor potrebuje tiskovine potrebne za vpis, ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

1. Ali se morejo zavarovati tudi taki, ki so stari že nad 60 let, pa so drugače še zdravi in močni?

Do novega leta, to je do zaključka l. 1931. se še smejo, pozneje takih, ki bodo stari nad 60 let ne bomo več sprejemali. Name-noma smo počakali za prvo leto, da smo tako dali priliko zavarovanja tudi takim, ki so stari že nad 60 let, in katerim starost stoji že takorekoč pred durmi. Toda naš namen je, da pridemo polagoma tako daleč, da da bo vsak zavarovanec s 65 letom lahko stopil v pokoj, četudi bo drugače še zdrav in čil. Kakor so državni uradniki upokojeni, ko dosežejo starost 65 let, enako naj bi tudi delavci in delavke — če hočejo seveda — imeli možnost, da v miru prežive stara leta. To pa moremo doseči le s tem, da polagoma omejimo starost, v kateri se je še možno zavarovati. Od novega leta naprej torej takih, ki bodo stari nad 60 let ne bomo mogli več sprejemati. Prihodnje leto bomo s tem nadaljevali.

2. Zakaj pa smejo v zavarovalni odsek vstopati le člani III. reda?

Zato, ker edino na ta način more obstati.

a) Zavarovalni odsek je zaseben in doberdelni odsek III. reda in mu zato ni treba plačevati nobenega davka, kakor ni treba plačevati nobenega davka, če kdo komu da kaj spraviti, da mu isti potem stvar vrne, denar ali kaj drugega. Tisti, ki se zavarujejo, takorekoč dajo svoj lastni denar upravi odseka na razpolago v ta namen, da bi tisti člani III. reda, ki vsled starosti ali onemoglosti ne bi mogli več delati, dobili dosmrtno pokojnino ter bi ne bili navezani na miloščino, ki jo človek običajno težko in nerad sprejema, ter zato, da jim ne bi bilo treba tedaj stradati in trpeti pomanjkanja.

b) Naš zavarovalni odsek ne potrebuje nobenega posebnega urad-ništva. Odbor vsake tretjeredniške skupščine lahko brez težav izvrši posle, ki so potrebni za obratovanje zavarovalnega odseka.

c) Naš zavarovalni odsek ne potrebuje nobenih posebnih lokalov in podružnic, kar bi bilo zvezano z velikimi stroški. Vendar pa je razširjen po vsej Sloveniji, ker ga skoro ni večjega kraja v Sloveniji, kjer bi ne bilo skupščine III. reda, ki je obenem podružnica zavarovalnega odseka.

d) Važna točka vsakega zavarovanja so goljufivi ljudje, ki oškodujejo marsikatero zavarovalnico in ustvarjajo potrebo revizorjev ali kontrolorjev, ki morajo zopet biti plačani. Med člani III. reda goljufivih ljudi ne bomo našli, vsaj silno redko, in s takim bo lahko obračunal voditelj III. reda sam.

Če bi ne bili člani zavarovalnega odseka obenem člani III. reda, bi zavarovalni odsek ne bil več zaseben ampak javen in plačevati bi morali davke. Plačevati bi morali v vsakem večjem kraju lokale za podružnice in pravtako uradnike in uradnice. Plačevati bi morali inkasante in revizorje in vse to bi bilo zvezano z ogromnimi stroški. Premije bi morale biti vsaj dvakrat tako visoke kakor sedaj in pokojnina bi bila kljub temu enako velika kakor dozdaj. In če bi bile premije dvakrat tako visoke tedaj bi v najnižjem razredu bilo treba plačevati mesečno Din 60, v najvišjem pa Din 300. Pokojnina pa bi znašala v najnižjem razredu po 30 letih Din 200, v najvišjem razredu pa Din 1000, prav tako kakor sedaj. Premije bi s tem postale tako visoke, da bi jih uprav tisti ne zmogli, katerim je zavarovalni odsek namenjen. Ravno tu je tudi vzrok, zakaj pri nas ni bilo dosedaj izvzemši Pokojninskega zavoda — ki sprejema samo duševne delavce — nobene zavarovalnice za starost in onemoglost, čeprav so jo snovali že skoro 40 let. Vsak tak poskus je radi teh težkoč moral končati.

Ali naj zato vsi katoličani stopijo v III. red? Zakaj ne?! Dober katoličan je lahko dober član III. reda. Saj pravi papež Benedikt XV.: „Zato je naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imelo dovolj velikega števila udov te vrste.“ „In zakaj se ne bi mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki med katoličani povsod cveto, pridružila III. redu?“ Dolžnosti III. reda se tako strinjajo z življenjem dobrega katoličana, da jih jedva čuti, kdor jih sprejme.

To so razlogi zakaj zavarovalni odsek za starost in onemoglost zahteva, da mora vsak, ki se hoče zavarovati, biti ud III. reda, ali se zavezati, da vstopi vanj tekom prvih petih let. Kdor se zavezuje, s tem stori dobro delo usmiljenja do drugih in koristi sebi za časno, telesno in duhovno življenje.

Dopis.

Sv. Trojica v Slov. Goricah. Proslava 300 letnice početka božje poti pri Sv. Trojici v Slov. goricah se je s slovesno tridnevnicco v dneh 18.—20. septembra t. l. sijajno izvršila. Vreme je bilo ugodno. Ni čuda, da je od blizu in daleč vse mlado in staro hitelo v središče Slovenskih goric k Sv. Trojici. Najmanj 10.000 romarjev, posamič in v procesijah se je udeležilo te izredne proslave. Obhajanih je bilo do 4000. 26 duhovnikov in 6 bogoslovcev se je udeležilo te slavnosti. Slavnostni govori so seznanili verne poslušalce z zanimivo zgodovino svetotrojiške božje poti ter jih navdušili k še večjemu zaupanju do milostne čudodelne podobe presv. Trojice in k večji ljubezni in spoštovanju do Njenega svetišča. Bilo je osem govorov. Spored je bil sledeči: 1. Pomen tridnevnic in 300 letnice početka svetotrojiške božje poti za verno ljudstvo (govoril p. Ernest Jenko, župni upravitelj cerkve). 2. Zgodovina božjepotne cerkve sv. Trojice in kaj nas uči (govoril g. Fr. Gomilšek, dekan). 3. Veliko je bilo zaupanje naših prednikov v pomoč sv. Trojice (zaobljubljene slike za velikim oltarjem), zaupajmo tudi mi v njo (govoril g. Jakob Sajovic, Sv. Lenart). 4. Razna romanja v teku let k sv. Trojici.

kakšno mora biti romanje, da je zveličavno (govoril p. Ladislav Pintar iz Maribora). 5. Cerkev sv. Trojice je tudi Marijino svetišče (najmanj 20 slik ter kipov), kdor časti in ljubi sv. Trojico, ta mora ljubiti in častiti tudi Marijo Devico (govoril p. Dominik Nabernik, Maribor). 6. Redovniki sv. Avgušтина in njih zasluge za cerkev sv. Trojice; redovniki sv. Frančiška in njih delo za ohranitev in razvoj božje poti (govoril g. Fr. Gomilšek). 7. Cerkev sv. Trojice je tudi svetišče svetnikov, ki se častijo v tej cerkvi, najmanj 77 podob in kipov (govoril p. Ernest Jenko). 8. Kakšne nauke nam daje čudodelna podoba sv. Trojice v glavnem oltarju? (govoril presvetli g. pomožni škof dr. Ivan Tomažič iz Maribora). V soboto popoldne se je pripeljal k proslavi presvetli g. pomožni škof dr. Ivan Tomažič iz Maribora. Po običajnem slovesnem sprejemu je bila v nabito polni cerkvi pridiga, nato pa je imel Presvetli slovesne pete litanije. Po litanijah, v mraku že, se je razvila po trgu mogočna rimska procesija z lučkami, katere se je udeležil tudi presvetli škof z asistenco. Pogled na morje lučic in mogočni odmev navdušenega petja iz tisočerih grl je marsikoga ganil do solz. — V nedeljo dopoldne je bil sklep tri-dnevnic Ob desetih je imel Presvetli pridigo in slovesno pontifikalno sv. mašo, pri kateri je pel domači cerkveni pevski zbor. Po sv. maši je Presvetli podelil vsem udeležencem papežev blagoslov. Z zahvalno pesmijo in zakramentalnim blagoslovom se je proslava 300 letnice zaključila.

Nove knjige.

Gabrijel Scott — Ivan Vouk, *Mala Trojka*, Ljubljana 1931., založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. Din 40.

To knjigo bo z enakim užitkom čitalo mlado in staro. Priprosto in naravno opisuje Scott početje treh malih porednežev, ki se igrajo kamenolomce, vojake, Indijance in še mnogo drugega. Oponašati hočejo odrasle, ostanejo pa pri vsem tem pristni otroci. Te otroške domislice morajo spraviti v smeh še take mrkogledaže in resneže. Vse črtice so tako mikavne, da ne odložiš knjige, dokler je nisi prebral.

Narte Velikonja, *Otroci*. Ljubljana 1931. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. Din 60, broš. Din 45.

Podobni so si med seboj otroci in vendar tako različni, saj je v vsakem osnovna poteza bodočega značaja že v začetku bistveno različna. Otroka in njegov svet je slikalo doslej še jako malo naših pisateljev, zato je knjiga tem zanimivejša. Pisatelj pa je znal poseči v vse dobe njegovega življenja in v vse sloje ter nam predočiti otroka v njegovem vsakdanjem življenju in ob slovesnih dogodkih. Nekatere teh črtic so zajete tako ostro, globoko in iskreno, da sežejo človeku prav v dno duše, zato bo našla knjiga nedvomno v vseh slojih hvaležne čitatelje in iskreno priznanje.

Naročnikom v Ameriki!

Veliko hvaležnost vam je dolžno Cvetje, ker ste s svojo naročbo leta 1929 omogočili Cvetju, da je moglo postati mesečnik. Zato nam je tem bolj žal, da bomo v bodoče morali ukiniti pošiljanje Cvetja vsem, kateri niso naročnine obnovili zasebno ali pri preč. g. Dr. Hugonu Brenu v Lemontu. Samo v letu 1931 ni poravnalo naročnine 806 naročnikov, katerim smo pa do zvršetka tega leta še vedno pošiljali Cvetje. Prosimo pa jih seveda, da bi nam vseeno ostali zvesti ter poravnali zaostalo in novo naročnino!